

แผนการสอน

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

โดย

อาจารย์

ไพรรพร แสงจันทร์

คำนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้เป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา วางแผนจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดให้ พร้อมทั้งดำเนินการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพตามหลักการของหลักสูตร เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษาไทย ดังนั้นขั้นตอนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปปฏิบัติจริงในชั้นเรียนของครูผู้สอน จึงจัดเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร

รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ฉบับอนุญาต) เพื่อให้ครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางวางแผนจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน โดยจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐานและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการออกแบบย้อนกลับ (Backward Design) ที่มุ่งเน้นกระบวนการคิดและการประกันคุณภาพผู้เรียน ช่วยให้ผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพการศึกษา สามารถมั่นใจในผลการเรียนรู้และคุณภาพของผู้เรียนที่มีหลักฐานตรวจสอบผลการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

คณะผู้จัดทำหน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐาน ได้ดำเนินการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบที่สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (สวก.) กำหนดขึ้น เพื่อเป็นเอกภาพเดียวกันตามองค์ประกอบต่อไปนี้

องค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้ อิงมาตรฐาน

หน่วยการเรียนรู้ที่.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้

ชั้น

เวลาเรียน ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

.....

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

.....

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

.....

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น (ถ้ามี)

.....

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน

.....

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

(ทำแบบทดสอบก่อนเรียน ประจำหน่วยการเรียนรู้...)

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

7.3 การประเมินหลังเรียน

(ทำแบบทดสอบหลังเรียน ประจำหน่วยการเรียนรู้...)

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

8. กิจกรรมการเรียนรู้

.....

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

.....

องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....

หน่วยการเรียนรู้ที่

ชั้น

เรื่อง

เวลาเรียน ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

.....

2. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

.....

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

.....

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น (ถ้ามี)

.....

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

6. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนและขั้นตอนการจัดกิจกรรม

คำถามกระตุ้นความคิด

7. การวัดและการประเมินผล

.....

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

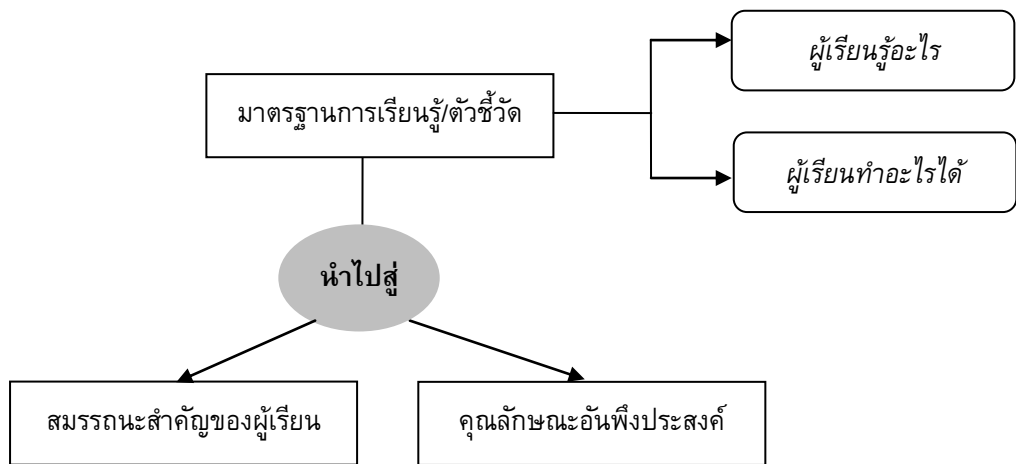
.....

คำนำ (ต่อ)

ผู้สอนสามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้เล่มนี้ ไปเป็นคู่มือวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการใช้หนังสือเรียนรายวิชา ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ฉบับอนุญาต) ที่ทางบริษัทจัดพิมพ์จำหน่าย โดยออกแบบการเรียนรู้ (Instructional Design) ตามหลักการสำคัญ คือ

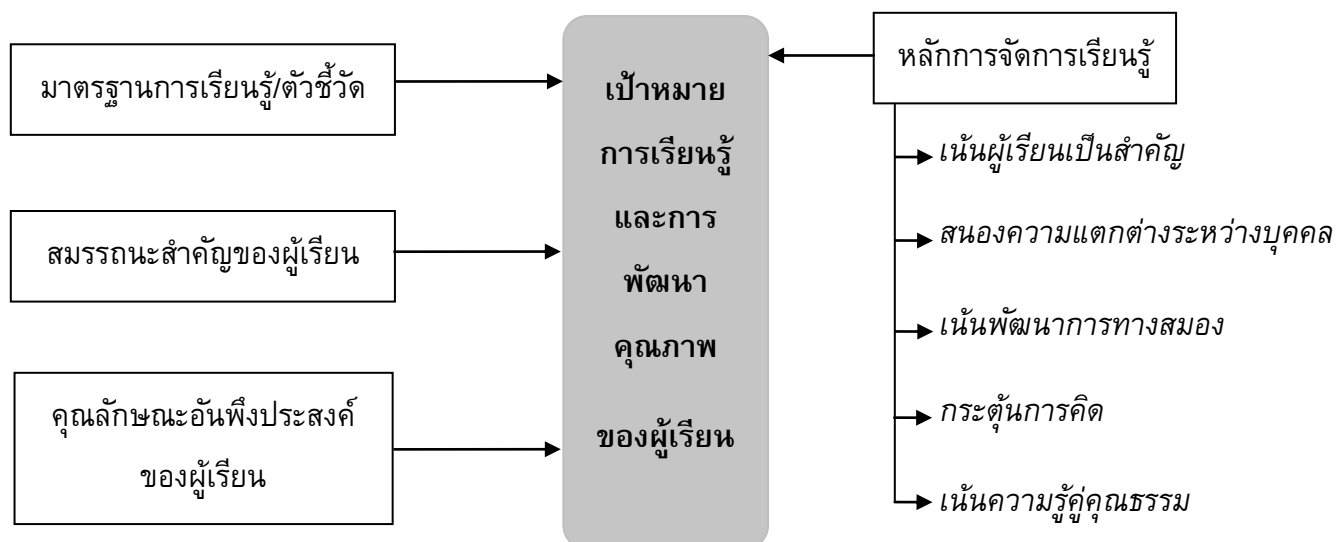
1. หลักการจัดการเรียนรู้อิงมาตรฐาน

หน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วย จะกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดไว้เป็นเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนจะต้องศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดของมาตรฐานตัวชี้วัดทุกข้อว่า ระบุให้ผู้เรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องอะไร และต้องสามารถลงมือปฏิบัติอะไรได้บ้าง และผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนตามมาตรฐานตัวชี้วัดนี้จะนำไปสู่การเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้านใดแก่ผู้เรียน

2. หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อผู้สอนวิเคราะห์รายละเอียดของมาตรฐานตัวชี้วัดและได้กำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนการสอนเรียบร้อยแล้ว จึงกำหนดขอบข่ายสาระการเรียนรู้และแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียน ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้จนบรรลุตัวชี้วัดทุกข้อ

3. หลักการบูรณาการกระบวนการเรียนรู้สู่มาตรฐานตัวชี้วัด

เมื่อผู้สอนกำหนดขอบข่ายสาระการเรียนรู้ และแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้แล้ว จึงกำหนดรูปแบบการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ที่จะฝึกฝนผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้บรรลุผลตามมาตรฐานตัวชี้วัด โดยเลือกใช้กระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่เป็นเป้าหมายในหน่วยนั้นๆ เช่น กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง กระบวนการเผชิญสถานการณ์และการแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ กระบวนการทางสังคม ฯลฯ กระบวนการเรียนรู้ที่มอบหมายให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัตินั้นจะต้องนำไปสู่การเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

4. หลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยผู้สอนต้องกำหนดขั้นตอนและวิธีปฏิบัติให้ชัดเจน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือฝึกฝนและฝึกปฏิบัติมากที่สุด ตามแนวคิดและวิธีการสำคัญ คือ

1) การเรียนรู้ เป็นกระบวนการทางสติปัญญา ที่ผู้เรียนทุกคนต้องใช้สมองคิดและทำความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ร่วมกับการลงมือปฏิบัติ ทดลองค้นคว้า จนสามารถสรุปเป็นความรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำเสนอผลงาน แสดงองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ได้

2) การสอน เป็นการเลือกวิธีการหรือกิจกรรมที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ในหน่วยนั้นๆ และที่สำคัญคือต้องเป็นวิธีการที่สอดคล้องกับสภาพผู้เรียน ผู้สอนจึงต้องเลือกใช้วิธีการสอน เทคนิคการสอน และรูปแบบการสอนอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างราบรื่นจนบรรลุตัวชี้วัดทุกข้อ

3) รูปแบบการสอน ควรเป็นวิธีการและขั้นตอนฝึกปฏิบัติที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถคิดอย่างเป็นระบบ เช่น รูปแบบการสอนตามวัฏจักรการสร้างความรู้แบบ 5E รูปแบบ การสอนโดยใช้การคิดแบบโยนิโสมนสิการ รูปแบบการสอนแบบ CIPPA Model รูปแบบ การเรียนการสอนตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 4MAT รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือเทคนิค JIGSAW, STAD, TAI, TGT เป็นต้น

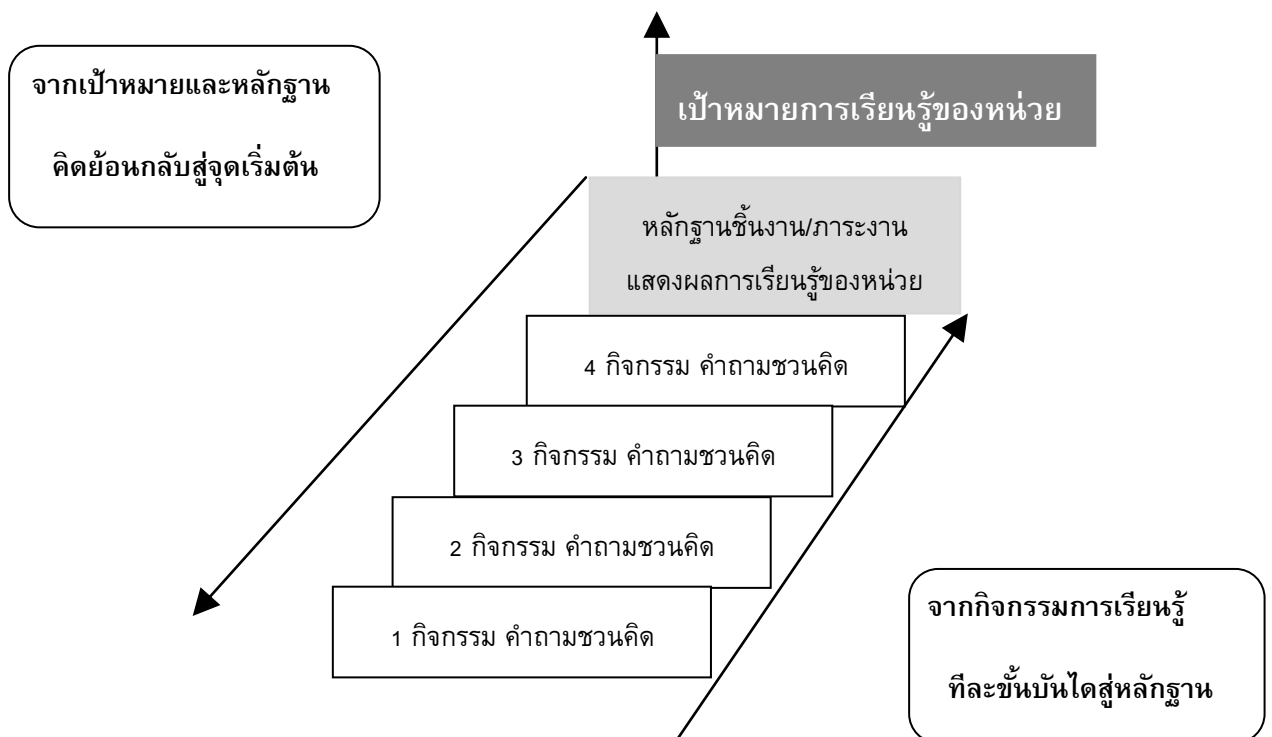
4) วิธีการสอน ควรเลือกใช้วิธีการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาของบทเรียน ความถนัด ความสนใจ และสภาพปัญหาของผู้เรียน วิธีสอนที่ดีจะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดในระดับผลสัมฤทธิ์ที่สูง เช่น วิธีการสอนแบบบรรยาย การสาธิต การทดลอง การอภิปรายกลุ่มย่อย การแสดงบทบาทสมมติ การใช้กรณีตัวอย่าง การใช้สถานการณ์จำลอง การใช้ศูนย์การเรียน การใช้บทเรียนแบบโปรแกรม เป็นต้น

5) เทคนิคการสอน ควรเลือกใช้เทคนิคการสอนที่สอดคล้องกับวิธีการสอน และช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนได้ง่ายขึ้น สามารถกระตุ้นความสนใจและจูงใจให้ผู้เรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น เทคนิคการใช้ผังกราฟิก (Graphic Organizers) เทคนิคการใช้คำถาม เทคนิคการเล่นบทบาทสมมติ การเล่นเกม การใช้ตัวอย่างกระตุ้นความคิด การใช้สื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ เป็นต้น

6) สื่อการเรียนการสอน ควรเลือกใช้สื่อหลากหลายกระตุ้นความสนใจ และทำความเข้าใจในเนื้อหา สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุตัวชี้วัดอย่างราบรื่น เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ เอกสารประกอบการสอน แลปวิดีโอ แผ่นสไลด์ คอมพิวเตอร์ VCD LCD Visualizer เป็นต้น ควรเตรียมสื่อให้ครอบคลุมทั้งสื่อการสอนของครูและสื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

5. หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบย้อนกลับตรวจสอบ

เมื่อผู้สอนวางแผนออกแบบการจัดการเรียนรู้ รวมถึงกำหนดรูปแบบการเรียนการสอนไว้เรียบร้อยแล้ว จึงนำเทคนิควิธีการสอน วิธีจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ไปลงมือจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะนำผู้เรียนไปสู่การสร้างชิ้นงานหรือภาระงาน เกิดทักษะกระบวนการและสมรรถนะสำคัญตามธรรมชาติวิชา รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่เป็นเป้าหมายของหน่วยการเรียนรู้ ตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ดังนี้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ นอกจากจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงแล้ว จะต้องฝึกฝนกระบวนการคิดทุกขั้นตอน โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามกระตุ้นความคิด และใช้ระดับคำถามให้สัมพันธ์กับเนื้อหาการเรียนรู้ตั้งแต่ระดับความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจบทเรียนอย่างลึกซึ้งแล้ว ยังเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อสอบ O-NET ซึ่งเป็นการทดสอบระดับชาติที่เน้นกระบวนการคิดระดับวิเคราะห์ สังเคราะห์ด้วย ในแต่ละแผนการเรียนรู้จึงมีการระบุคำถามเพื่อกระตุ้นความคิดของผู้เรียนไว้ด้วยทุกกิจกรรม ผู้เรียนจะได้ฝึกฝนวิธีการทำข้อสอบ O-NET ควบคู่ไปกับการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดที่สำคัญ

6. การเตรียมความพร้อมรองรับการประเมินคุณภาพจากหน่วยงานภายนอก (สมศ. รอบที่ 3)

ในปีการศึกษา 2554 ถึง 2558 สถานศึกษาทุกแห่งต้องเตรียมการรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ. ในรอบที่ 3 ตามตารางเปรียบเทียบด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ และมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ.

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2553 กระทรวงศึกษาธิการ <i>(ด้านคุณภาพผู้เรียน 6 มาตรฐาน)</i>	มาตรฐานเพื่อการประเมิน คุณภาพภายนอก รอบสาม <i>(ด้านคุณภาพผู้เรียน 5 ตัวบ่งชี้หลัก)</i>
มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาพที่ดีและมีสุนทรียภาพ	ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาพกายและ
มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	สุขภาพจิตที่ดี ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม
มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	และค่านิยมที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้
มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบคิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล	อย่างต่อเนื่อง ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	ผู้เรียน
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	

การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละหน่วยจะครอบคลุมกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลด้านความรู้ความเข้าใจ (K) ด้านทักษะกระบวนการ (P) และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A) ตามหลักสูตรแกนกลางฯ 2551 พร้อมทั้งออกแบบเครื่องมือการวัดและประเมินผล รวมทั้งแบบบันทึกผลการเรียนรู้ด้านต่างๆ ไว้ครบถ้วน สอดคล้องกับมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน และตัวบ่งชี้ที่ต้องรับการประเมินภายนอกจาก สมศ. เช่น แบบบันทึกผลด้านการคิดวิเคราะห์ ด้านการอ่านและแสวงหาความรู้ ด้านสมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร เป็นต้น ผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และใช้ประกอบการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Reports) จึงมั่นใจอย่างยิ่งว่า การนำแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับนี้ไปเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอน จะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นตามมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกประการ

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
<ul style="list-style-type: none">• การพัฒนาศักยภาพการคิดของผู้เรียน• คำอธิบายรายวิชา• โครงสร้างรายวิชา• โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้	พิเศษ 1-19 พิเศษ 20 พิเศษ 21 พิเศษ 23-26
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พระพุทธศาสนา และศาสนาอื่นๆ	1-46
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 แบบอย่างที่ดี	47-92
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 หลักธรรมนำความสุข	93-163
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ชาวพุทธที่ดี	164-217
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน	218-253
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 สมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน	254-298
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 การทำความดี	299-330
หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 ประชาธิปไตยในครอบครัวและโรงเรียน	331-394
หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 สินค้าและบริการในชีวิตประจำวันของเรา	395-439
หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 ง่ายเป็น ออมได้ ไม่ขัดสน	440-504
หน่วยการเรียนรู้ที่ 11 ทำงานดี มีความสุข	505-547
หน่วยการเรียนรู้ที่ 12 สิ่งแวดล้อมรอบตัว	548-592
หน่วยการเรียนรู้ที่ 13 ที่ตั้งและแผนผัง	593-635

หน่วยการเรียนรู้ที่ 14 สภาพอากาศ

636-666

หน่วยการเรียนรู้ที่ 15 มนุษย์กับสภาพแวดล้อม

667-710

๒๑

การพัฒนาศักยภาพการคิดของผู้เรียน

โดย เอกรินทร์ สีมหาศาล

1 การคิดและกระบวนการคิด

การคิดเป็นพฤติกรรมการทำงานทางสมองของมนุษย์ ในการเรียบเรียงข้อมูลความรู้และความรู้สึกนึกคิดที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ผ่านการดู การอ่าน การฟัง การสังเกต การสัมผัส และการดึงข้อมูลความรู้ที่บรรจุอยู่ในสมองเดิม ตามประสบการณ์การเรียนรู้ที่ถูกสั่งสมมา

ทักษะการคิดจึงเป็นพฤติกรรมที่มนุษย์แสดงการกระทำออกมาได้อย่างชัดเจนมองเห็นเป็นรูปธรรม เช่น พฤติกรรมการสังเกต แสดงออกด้วยการเพ่งดูอย่างพิถีพิถัน หรือพฤติกรรมเปรียบเทียบ เป็นการนำลักษณะของสิ่งของตั้งแต่สองอย่างขึ้นไปมาเปรียบเทียบกัน เพื่อแสดงให้เห็นถึงสิ่งเหมือนหรือสิ่งต่าง เป็นต้น

ดังนั้น การคิดจึงเป็นพฤติกรรมซับซ้อนที่มีลักษณะแยกย่อยแตกต่างกันไป เช่น การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การคิดไตร่ตรองโดยใช้วิจารณญาณ ซึ่งล้วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการทำงานของร่างกาย ประสาทสัมผัสทั้ง 5 และการเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลที่รับรู้เข้ามาใหม่กับข้อมูลเก่าที่ถูกบรรจุอยู่ในคลังสมองของคนเราตลอดเวลา

หากเปรียบเทียบการทำงานของระบบคอมพิวเตอร์กับสมองมนุษย์หรืออาจเปรียบได้กับสมองคนกับสมองกล จะพบว่า การทำงานของสมองคน ประกอบด้วยความชาญฉลาด 3 ลักษณะ คือ

1. ความสามารถในการเรียนรู้และสืบค้น (Tactical Intelligence) ทั้งในรูปแบบการสังเกต การค้นหา การซักถาม การทดลองปฏิบัติ เป็นต้น
2. ความสามารถในการแยกแยะคุณค่า (Emotional Intelligence) ทั้งในรูปแบบการตัดสินใจ การลงมติ การแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ ด้วยอารมณ์ความรู้สึกที่เห็นด้วย หรือต่อต้าน หรือวางเฉย เป็นต้น
3. ความสามารถในการประมวลเนื้อหาสาระ (Content Intelligence) จากเรื่องราวที่เรียนรู้ใหม่ ผสมผสานกับประสบการณ์เดิมที่ถูกจัดเก็บอยู่ในสมอง โดยผ่านกระบวนการกลั่นกรอง และสังเคราะห์เป็นความรู้ใหม่ ที่มักประกอบไปด้วยความเข้าใจ เหตุผล และทัศนคติ ทั้งในเชิงบวกหรือเชิงลบ ซึ่งความรู้สึกนึกคิดต่อเรื่องราวต่างๆ นี้เองที่สมองกลของคอมพิวเตอร์ไม่สามารถทำงานได้เหมือนสมองของมนุษย์

การฝึกฝนกระบวนการเรียนรู้แก่ผู้เรียนจึงต้องกระตุ้นการทำงานและเสริมสร้างความสามารถของสมองทั้ง 3 ด้าน ที่กล่าวมา จึงจะบังเกิดผลการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ คือ บังเกิดความรู้ความเข้าใจที่มีความชัดเจนยิ่งขึ้น บังเกิดความชำนาญในทักษะและการปฏิบัติได้คล่องแคล่วขึ้น และที่สำคัญบังเกิดค่านิยมคุณธรรมที่ออกมาขึ้นในจิตใจของผู้เรียน

๒ การสร้างศักยภาพในการคิดของสมอง

การจัดการเรียนการสอนตามจุดหมายของการปฏิรูปการเรียนรู้ทศวรรษที่ 2 และเป้าหมายการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ การฝึกฝนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดและการเรียนรู้ ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สัมพันธ์กับกระบวนการทำงานทางสมองของผู้เรียน (Brain Based Learning : BBL) โดยฝึกฝนพฤติกรรมกรคิดระดับต่างๆ ตามลำดับทักษะกระบวนการคิดที่เป็นแกนสำคัญ (Core Thinking Processes) ดังนี้

1. การสังเกตลักษณะของสิ่งต่างๆ
2. การสังเกตและระบุความเหมือน
3. การสังเกตและจำแนกความแตกต่าง
4. การจัดหมวดหมู่สิ่งของหรือตัวอย่างที่เข้าพวก
5. การระบุสิ่งของและจำแนกตัวอย่างที่ไม่เข้าพวก
6. การเปรียบเทียบและระบุข้อมูลความรู้ได้ถูกต้อง
7. การค้นหาสิ่งของที่มีลักษณะหมวดหมู่เดียวกัน
8. การรวบรวมและจัดลำดับสิ่งของตามขนาด
9. การรวบรวมและจัดลำดับเหตุการณ์ตามกาลเวลา
10. การยกตัวอย่างและการกล่าวอ้าง
11. การสรุปความหมายจากสิ่งที่อ่านหรือฟัง
12. การสรุปความหมายจากสิ่งที่สังเกตและพบเห็น
13. การวิเคราะห์เชื่อมโยงความสัมพันธ์
14. การวิเคราะห์รูปแบบและจัดลำดับความสำคัญ
15. การวิเคราะห์ข้อมูลและสร้างความรู้ความคิด
16. การนำเสนอข้อมูลความรู้ความคิดเป็นระบบ
17. การแยกแยะข้อเท็จจริง และรายละเอียดที่เป็นความคิดเห็น
18. การนิยามและการสรุปความ
19. การค้นหาความเชื่อพื้นฐานและการอ้างอิง
20. การแยกแยะรายละเอียดที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันและการใช้เหตุผล
21. การคิดวิเคราะห์ข้อมูลความรู้จากเรื่องทีอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
22. การตั้งสมมติฐานและการตัดสินใจ
23. การทดสอบสมมติฐาน อธิบายสาเหตุและผลที่เกิดขึ้น
24. การพินิจพิเคราะห์ ทำความกระจ่าง และเสนอความคิดที่แตกต่าง
25. การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การจัดระบบและโครงสร้าง
26. การออกแบบสร้างสรรค์และการประยุกต์ดัดแปลง

รูปแบบการคิดทั้ง 26 ประเภทนี้ ผู้สอนสามารถนำมาสร้างเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน มอบหมายให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติและแสดงพฤติกรรมความคิดตามลำดับเนื้อหาการเรียนรู้ เหมาะสมกับวัยและจิตวิทยาการเรียนรู้ ตั้งแต่ระดับช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ประถมศึกษาปีที่ 4-6 และระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ซึ่งจะสะท้อนออกมาได้อย่างชัดเจนว่า ผู้เรียนมีความสามารถคิดคล่อง คิดละเอียด คิดกว้าง คิดลึกซึ้ง คิดหลากหลาย และคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันไปตามคุณลักษณะและภูมิหลังประสบการณ์การเรียนรู้ที่สั่งสมอยู่ในสมองเดิมของผู้เรียนแต่ละคน

๓ การพัฒนากระบวนการคิด

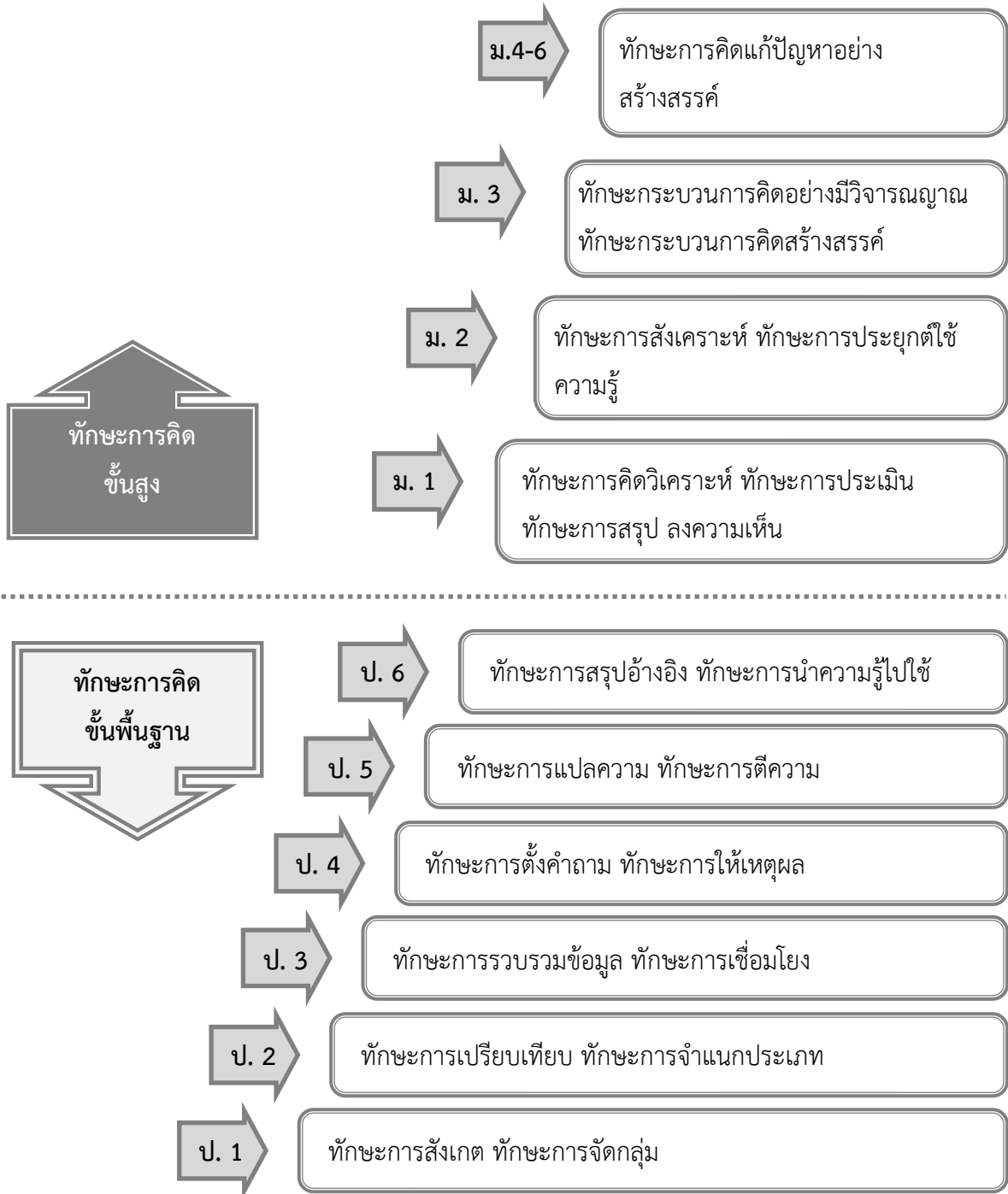
การคิดเป็น คิดคล่อง คิดได้ชัดเจน จนสามารถคิดเป็น ปฏิบัติเป็น และแก้ปัญหาได้ จะมีลักษณะเป็นกระบวนการ การพัฒนาการคิดแก่ผู้เรียนจึงเป็นการสอนกระบวนการและฝึกฝนวิธีการอย่างหลากหลายที่เป็นปัจจัยส่งเสริมเกื้อกูลกัน คือ

1. การสร้างความพร้อมด้านร่างกาย นับตั้งแต่การรับประทานอาหาร ดื่มน้ำ การหายใจ การผ่อนคลาย การฟัง เสียงดนตรีหรือฟังเพลง การบริหารสมองด้วยการบริหารร่างกายอย่างถูกวิธี
2. การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการคิด การเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง
3. การจัดกิจกรรมและการสร้างเนื้อหาการเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อการฝึกฝนวิธีการคิดรูปแบบต่างๆ โดยใช้การเรียนรู้กระตุ้นผ่านการสอนและการฝึกทักษะการคิด
4. การจัดกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดตามทฤษฎีต่างๆ ที่ผ่านการวิจัยและพัฒนามาแล้ว เช่น ทฤษฎีปัญหา ทฤษฎีการสร้างความรู้ หลักเสริมสร้างความเป็นพหุสุด และหลักโยนิโสมนสิการของพุทธศาสนา การจัดกิจกรรมบูรณาการการสอนกับการฝึกทักษะการคิดในกลุ่มสาระต่างๆ และการเรียนรู้ผ่านการทำโครงการ เป็นต้น
5. การใช้เทคนิควิธีการที่ส่งเสริมและพัฒนาการคิดของผู้เรียน สอดแทรกในบทเรียนต่างๆ เช่น เทคนิคการใช้คำถาม การอภิปรายโดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ การทำผังกราฟิก แผนภูมิความรู้ ผังมโนทัศน์ และการใช้กิจกรรมบริหารสมอง (brain gym) เป็นต้น ซึ่งมีผู้พัฒนาเทคนิควิธีการเหล่านี้และได้รับความนิยมน้อย่างแพร่หลายในสถานศึกษาต่างๆ

หมายเหตุ : การสร้างศักยภาพการคิดผ่านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดให้แก่ผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญอย่างยิ่งของการปฏิรูปการศึกษา และยังใช้เกณฑ์ประเมินวิทยฐานะครู รวมทั้งมาตรฐานการปฏิบัติงานของวิชาชีพครู โปรดศึกษาวิธีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด จากคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้อิงมาตรฐาน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกรายวิชา ที่จัดพิมพ์เผยแพร่โดย บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด และศึกษาค้นคว้าจาก www.aksorn.com ได้ตลอดเวลา

จุดเน้นการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน

ตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561)

ที่มา : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

ทักษะการคิดที่นำมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ป. 6

ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสร้างความรู้ ทักษะการนำความรู้ไปใช้ ทักษะการรวบรวมข้อมูล ทักษะการระบุ ทักษะการแปลความ
ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการสำรวจค้นหา ทักษะการเปรียบเทียบ ทักษะการให้เหตุผล ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะกระบวนการคิด
อย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการคิดกว้าง ทักษะการคิดไกล ทักษะการจัดโครงสร้าง ทักษะการประเมิน ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้
ทักษะการสรุปลงความเห็น ทักษะการตีความ ทักษะการสรุปอ้างอิง ทักษะการตั้งคำถาม ทักษะการคัดแยก

ป. 5

ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการทำให้กระจ่าง ทักษะการนำความรู้ไปใช้ ทักษะการสรุปลงความเห็น ทักษะการสร้างความรู้ ทักษะการ
หาแบบแผน ทักษะการสำรวจค้นหา ทักษะการจัดโครงสร้าง ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการรวบรวมข้อมูล ทักษะการสำรวจ ทักษะ
การตีความ ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะการให้คำจำกัดความ ทักษะการเปรียบเทียบ ทักษะการสังเกต ทักษะการให้เหตุผล
ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา ทักษะการสรุปอ้างอิง ทักษะการระบุ ทักษะการจำแนก
ประเภท ทักษะการประเมิน ทักษะการเรียงลำดับ

ป. 4

ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการนำความรู้ไปใช้ ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสรุปลงความเห็น ทักษะการสร้างความรู้ ทักษะการ
เชื่อมโยง ทักษะการสำรวจค้นหา ทักษะการสังเกต ทักษะการตีความ ทักษะการรวบรวมข้อมูล ทักษะการสรุปย่อ ทักษะการ
เปรียบเทียบ ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการระบุ ทักษะการจำแนกประเภท ทักษะการให้เหตุผล ทักษะการพยากรณ์ ทักษะการ
ประเมิน ทักษะการสรุปอ้างอิง ทักษะการเรียงลำดับ

ป. 3

ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการทำให้กระจ่าง ทักษะการนำความรู้ไปใช้ ทักษะการสรุปลงความเห็น ทักษะการสร้างความรู้ ทักษะการ
หาแบบแผน ทักษะการสำรวจค้นหา ทักษะการจัดโครงสร้าง ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการรวบรวมข้อมูล ทักษะการสำรวจ ทักษะ
การประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะการให้คำจำกัดความ ทักษะการตีความ ทักษะการแปลความ ทักษะการให้เหตุผล ทักษะการเปรียบเทียบ
ทักษะการตัดสินใจ ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการจัดกลุ่ม ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการสังเกต ทักษะการ
จำแนกประเภท ทักษะการสรุปอ้างอิง

ป. 2

ทักษะการทำให้กระจ่าง ทักษะการหาแบบแผน ทักษะการรวบรวมข้อมูล ทักษะการสรุปลงความเห็น ทักษะการให้เหตุผล ทักษะการ
หาความเชื่อพื้นฐาน ทักษะการนำความรู้ไปใช้ ทักษะการสำรวจค้นหา ทักษะการสังเกต ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการพิสูจน์ความ
จริง ทักษะการให้คำจำกัดความ ทักษะการตีความ ทักษะการแปลความ ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการจัดกลุ่ม
ทักษะการเปรียบเทียบ ทักษะการพยากรณ์ ทักษะการคัดแยก ทักษะการสร้างความรู้ ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะการระบุ
ทักษะการจำแนกประเภท ทักษะการสรุปย่อ

ป. 1

ทักษะการจัดโครงสร้าง ทักษะการรวบรวมข้อมูล ทักษะการให้เหตุผล ทักษะการนำความรู้ไปใช้ ทักษะการสำรวจค้นหา ทักษะการ
สังเกต ทักษะการให้คำจำกัดความ ทักษะการตีความ ทักษะการแปลความ ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการ
เปรียบเทียบ ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะการระบุ ทักษะการจำแนกประเภท ทักษะการจัดระเบียบ ทักษะการสื่อสาร ทักษะ
กระบวนการคิดแก้ปัญหา ทักษะการสรุปลงความเห็น ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการสร้างความรู้

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

จุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
ตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561)

นโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561)
วิสัยทัศน์ คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ
เป้าหมาย ภายในปี 2561 มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ
<p style="text-align: center;">ประเด็นหลักของเป้าหมายปฏิรูปการศึกษา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการศึกษา และการเรียนรู้ของคนไทย 2. เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ 3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารและการจัดการศึกษา
<p style="text-align: center;">กรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษา และการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ 2. พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ 3. พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ใหม่ 4. พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่

**หลักสูตรแกนกลางการศึกษา
 ชั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**

- เป้าหมายหลักสูตร/คุณภาพผู้เรียน
- การจัดการเรียนรู้
- การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

**นโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล
 มุ่งเน้นให้ผู้เรียน**

- มีความสามารถในการรับรู้
- รักที่จะเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย
- สนุกกับการเรียนรู้
- มีโอกาสได้เรียนรู้นอกห้องเรียน
 อย่างสร้างสรรค์

จุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

- **ด้านความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะของผู้เรียน**
 โรงเรียนจะต้องประกันได้ว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะของผู้เรียนตามจุดเน้น
- **แนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน**
- **ด้านการจัดการเรียนรู้**
 1. โรงเรียนจะต้องจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่เป็นจุดเน้น พร้อมทั้งผลักดัน ส่งเสริม ให้ครูผู้สอนออกแบบและจัดการเรียนรู้ตามความถนัด ความสนใจ เต็มศักยภาพของผู้เรียน
 2. การจัดการเรียนรู้พึงจัดให้เชื่อมโยงกับวิถีชีวิต เน้นการปฏิบัติจริงทั้งในและนอก ห้องเรียน โดยจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของเวลาเรียน
 3. ใช้สื่อ เทคโนโลยีที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนสนุกกับการเรียน และเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ
 4. แสวงหาความร่วมมือจากชุมชน จัดแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมในการจัดการเรียนรู้
 5. ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ ตลอดจนกำกับ ดูแล นิเทศการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ และนำผลการนิเทศมาปรับปรุง พัฒนาการเรียน การสอนของครู
- **ด้านการวัดและประเมินผล**
 ครูทุกคนวัดผลและประเมินผลผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามจุดเน้นด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เน้นการประเมินสภาพจริงใช้ผลการประเมินพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และรายงานคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นอย่างเป็นระบบ

การขับเคลื่อนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 และการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ให้ประสบผลสำเร็จตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยให้ทุกภาคส่วนร่วมกันดำเนินการ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังนี้

ทักษะความสามารถ	คุณลักษณะ	
	จุดเน้นตามช่วงวัย	คุณลักษณะตามหลักสูตร
<p>ม. 4-6 แสวงหาความรู้ เพื่อแก้ปัญหาใช้เทคโนโลยี เพื่อการเรียนรู้ใช้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) มีทักษะการคิดขั้นสูง ทักษะชีวิตทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ มุ่งมั่นในการศึกษา และการทำงาน ➤ อยู่อย่างพอเพียง ➤ ใฝ่เรียนรู้ ➤ ใฝ่ดี 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ➤ ซื่อสัตย์สุจริต ➤ มีวินัย ➤ ใฝ่เรียนรู้ ➤ อยู่อย่างพอเพียง ➤ มุ่งมั่นในการทำงาน ➤ รักความเป็นไทย ➤ มีจิตสาธารณะ
<p>ม. 1-3 แสวงหาความรู้ด้วยตนเองใช้เทคโนโลยี เพื่อการเรียนรู้ มีทักษะการคิดขั้นสูง ทักษะชีวิต ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย</p>		
<p>ป. 4-6 อ่านคล่อง เขียนคล่อง คิดเลขคล่อง ทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน ทักษะชีวิตทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย</p>		
<p>ป. 1-3 อ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็นมีทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน ทักษะชีวิตทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย</p>		

ที่มา : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

แนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

การดำเนินการตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในการขับเคลื่อนหลักสูตร และการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) สู่การปฏิบัติในสถานศึกษานั้น ครูเป็นบุคลากรสำคัญที่สุด ในการดำเนินการ ในระดับห้องเรียนในการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังแผนภูมิ

แนวทางการปฏิบัติระดับสถานศึกษา

<p>1 ทำความเข้าใจให้กระจ่าง</p>	<ul style="list-style-type: none"> นโยบาย ยุทธศาสตร์ เป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน แนวทางการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในและนอกห้องเรียน
<p>2 ตรวจสอบ ทบทวน วิเคราะห์จุดเด่น จุดพัฒนา</p>	<ul style="list-style-type: none"> คุณภาพผู้เรียนในภาพรวมของสถานศึกษา คุณภาพผู้เรียนแยกเป็นรายวิชาและระดับชั้น จุดเด่น จุดพัฒนาของสถานศึกษา จุดเด่น จุดพัฒนาของผู้เรียน
<p>3 กำหนดเป้าหมาย การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามจุดเน้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> ปีการศึกษา 2553 ระยะที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ระยะที่ 2, 3 ปีการศึกษา 2555 ระยะที่ 4, 5
<p>4 กำหนดภาระงาน การพัฒนาคุณภาพตามจุดเน้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> ทบทวน ออกแบบหลักสูตรการเรียนรู้ ทบทวน ปรับโครงสร้างเวลาเรียน ตารางเรียน ออกแบบการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน การวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตรและจุดเน้น
<p>5 ดำเนินการ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามจุดเน้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรที่ออกแบบ นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินระหว่างการทำงานปฏิบัติตามแผน วัดผลและประเมินผลผู้เรียนตามจุดเน้น
<p>6 ตรวจสอบ ปรับปรุง พัฒนา</p>	<ul style="list-style-type: none"> ตรวจสอบ ปรับปรุง พัฒนา นำผลการตรวจสอบ ปรับปรุงไปใช้พัฒนา
<p>7 สรุป และรายงานผล การพัฒนาผู้เรียน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ผลการดำเนินงาน ความภาคภูมิใจ และความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

แนวทางการปฏิบัติระดับสถานศึกษา

ขั้นที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	วิธีการ	ผลที่ได้รับ
1. ทำความเข้าใจให้กระจ่าง	<ol style="list-style-type: none"> นโยบาย จุดเน้น ยุทธศาสตร์ และเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น แนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน แนวทางการออกแบบหลักสูตร และตารางการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น 	<ol style="list-style-type: none"> ประชุมชี้แจง ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ทั้งในระดับสถานศึกษา และชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความตระหนัก เห็นความสำคัญในบทบาทของตนเอง มีความเข้าใจในการนำจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนไปสู่การปฏิบัติ มีความร่วมมือในระดับองค์กรและชุมชน ครุมีความรู้ ความเข้าใจในการออกแบบหลักสูตร และปรับตารางเรียนให้เหมาะสมกับจุดเน้น มีการปรับพฤติกรรมกระบวนการเรียนการสอนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา รอบสอง
2. ตรวจสอบ ทบทวน วิเคราะห์ จุดเด่น จุดพัฒนา	<ol style="list-style-type: none"> คุณภาพผู้เรียนในภาพรวมของสถานศึกษาทั้งจุดเด่นและจุดพัฒนา เช่น ผลการประเมินในระดับชาติ สมศ. เขตพื้นที่ การศึกษา โรงเรียน ฯลฯ ผลการเรียนของผู้เรียนแยกเป็นระดับชั้นและรายวิชา ระดับสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา ฯลฯ 	<ol style="list-style-type: none"> ตรวจสอบ เอกสารข้อมูลต่างๆ วิเคราะห์ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ประชุมเชิงปฏิบัติการ ประชุมสัมมนา 	<ol style="list-style-type: none"> ข้อมูลสารสนเทศ จุดเด่น จุดพัฒนาด้านคุณภาพผู้เรียน สถานศึกษา และครูผู้สอน
3. กำหนด เป้าหมาย การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น	<ol style="list-style-type: none"> ตัวชี้วัดภาพความสำเร็จของสถานศึกษา ระยะที่ 1 ภาคเรียนที่ 2/2553 ตัวชี้วัดภาพความสำเร็จของสถานศึกษา ระยะที่ 2 ภาคเรียนที่ 1/2554 ตัวชี้วัดภาพความสำเร็จของสถานศึกษา ระยะที่ 3 ภาคเรียนที่ 2/2554 	<ol style="list-style-type: none"> ประชุมวางแผน จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ 	เป้าหมายสถานศึกษา และมีแผนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นในแต่ละระยะที่สอดคล้องกับบริบท และศักยภาพของสถานศึกษา/ผู้เรียน

ชั้นที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	วิธีการ	ผลที่ได้รับ
	<p>4. ตัวชี้วัดภาพความสำเร็จของสถานศึกษา ระยะที่ 4 ภาคเรียนที่ 1/2555</p> <p>5. ตัวชี้วัดภาพความสำเร็จของสถานศึกษา ระยะที่ 5 ภาคเรียนที่ 2/2555</p>		
<p>4. กำหนดภาระงานการพัฒนาคุณภาพตามจุดเน้น</p>	<p>1. ทบทวนจุดแข็ง จุดอ่อนขององค์ประกอบ เช่น วิสัยทัศน์ โครงสร้างเวลาเรียน การจัดรายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติม การจัดตารางเรียน ฯลฯ</p> <p>2. ออกแบบหลักสูตรการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น (พิจารณาได้จากตัวอย่าง 4 ลักษณะ)</p> <p>3. ปรับโครงสร้างเวลาเรียน และตารางเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้</p> <p>4. ออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นทั้งในและนอกห้องเรียน</p> <p>5. จัดทำ จัดทำสื่อ แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้</p> <p>6. ออกแบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนโดยเน้นการประเมินสภาพจริง</p>	<p>1. ประชุม ทบทวน หลักสูตรฯ และปรับปรุงหลักสูตร</p> <p>2. ประชุม ปฏิบัติการ ปรับโครงสร้างเวลาเรียน และจัดทำแผนการเรียนรู้</p> <p>3. สำรวจ จัดหา พัฒนาสื่อและแหล่งการเรียนรู้</p>	<p>1. สถานศึกษามีหลักสูตรการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น</p> <p>2. ตารางเรียนใหม่</p> <p>3. ครูผู้สอนมีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตามจุดเน้น</p> <p>4. สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>5. มีเครื่องมือ วิธีการวัดผล และประเมินผลตามจุดเน้น</p>
<p>5. ดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น</p>	<p>1. จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรและตารางเรียนที่ออกแบบไว้ โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น</p> <p>2. วัดและประเมินผลความก้าวหน้าของผู้เรียนระหว่างเรียน</p> <p>3. วัดและประเมินผลคุณภาพผู้เรียนตามตัวชี้วัดของจุดเน้น</p>	<p>1. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย ทั้งในและนอกห้องเรียน</p> <p>2. ออกแบบการวัดและประเมินผลที่สอดคล้อง</p>	<p>1. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามจุดเน้น</p> <p>2. ครูมีรูปแบบและนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่นำไปพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้ตามจุดเน้น</p>

ชั้นที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	วิธีการ	ผลที่ได้รับ
6. ตรวจสอบ ปรับปรุง พัฒนา	<p>1. ตรวจสอบ ประเมินผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นในชั้นที่ 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - การใช้หลักสูตรการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น - การใช้โครงสร้างเวลาเรียนและตารางเรียนตามรูปแบบของหลักสูตรการเรียนรู้ - การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในและนอกห้องเรียน - การวัดและประเมินผลที่เน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น <p>2. นำผลการตรวจสอบปรับปรุงจุดอ่อน และพัฒนาจุดเด่น</p>	<p>1. ประชุมครูเพื่อประเมินผล การนำหลักสูตรไปใช้</p> <p>2. ผู้ที่เกี่ยวข้อง ประเมินตนเอง</p> <p>3. ตรวจสอบ แผนการจัดการเรียนรู้</p>	<p>1. หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ได้รับการพัฒนา</p> <p>2. กระบวนการบริหารหลักสูตรมีการขับเคลื่อน</p> <p>3. ผู้เรียนมีการพัฒนาตามจุดเน้น</p>
7. สรุป และ รายงานผล การพัฒนา ผู้เรียน	<p>1. สรุปผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นในด้านการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ</p> <p>2. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น เมื่อสิ้นสุดตามระยะที่ 1-5</p> <p>3. นำผลจากรายงานไปใช้ในการวางแผนและพัฒนา</p>	<p>1. ประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p> <p>2. นำเสนอผลงานคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น</p> <p>3. จัดนิทรรศการแสดงผลงานหรือ ประชาสัมพันธ์ผลงานสู่สาธารณชน</p> <p>4. สรุป รายงานผล เสนอผู้ที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>1. มีผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น</p> <p>2. มีแนวทางและนวัตกรรมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น</p> <p>3. มีหลักฐานและร่องรอยในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น</p> <p>4. มีความภาคภูมิใจในความสำเร็จ</p> <p>5. ได้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา</p>

ที่มา : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่การ

ปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

แนวทางการปฏิบัติระดับห้องเรียน

<p>1 ตรวจสอบ ทบทวนรายวิชา และกิจกรรมในความรับผิดชอบ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • โครงสร้างรายวิชา ตารางเรียน • หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดกิจกรรม และโครงการ • สื่อ และแหล่งการเรียนรู้
<p>2 วิเคราะห์ผู้เรียน รายบุคคล</p>	<ul style="list-style-type: none"> • จัดทำข้อมูลสารสนเทศระดับชั้นเรียน • จัดกลุ่มการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น
<p>3 กำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับจุดเน้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> • รูปแบบกิจกรรมในและนอกห้องเรียน • หน่วยการเรียนรู้ กิจกรรมโครงการ • แผนการจัดการเรียนรู้
<p>4 ดำเนินการจัดการเรียนรู้</p>	<ul style="list-style-type: none"> • จัดการเรียนรู้ตามแนวทางที่ออกแบบ • วัดและประเมินผลการพัฒนาผู้เรียน • วิจัย และนวัตกรรมการเรียนรู้ • นิเทศ ติดตาม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้
<p>5 นำเสนอผลการพัฒนา ผู้เรียนตามจุดเน้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> • รายงานผลการพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล/กลุ่ม • รายงานผลการพัฒนาตามจุดเน้น • รายงานการพัฒนาวิจัย/นวัตกรรมการเรียนรู้ • รายงานภาพความสำเร็จ อุปสรรค และปัญหา

แนวทางการปฏิบัติระดับห้องเรียน

ชั้นที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	วิธีการ	ผลที่ได้รับ
1. ตรวจสอบ ทบทวนรายวิชา และกิจกรรมใน ความรับผิดชอบ	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงสร้างรายวิชา โครงสร้างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 2. ตารางเรียนหน่วยการเรียนรู้ 3. แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและแผนปฏิบัติการโครงการต่างๆ 4. สื่อ แหล่งการเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น 5. คุณภาพผู้เรียนทุกระดับทั้งในภาพรวมและแยกรายวิชา เช่น NT, O-Net, สมศ., เขตพื้นที่ การศึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษาเอกสาร ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น 2. วิเคราะห์จุดเด่น จุดพัฒนาทุกด้าน 3. นำข้อมูลของสถานศึกษา มาเปรียบเทียบกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นของ สพฐ. 4. ตรวจสอบความสอดคล้องของสื่อแหล่งการเรียนรู้ฯ สถานศึกษาที่ปรับปรุงใหม่และสิ่งที่ใช้อยู่เดิม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้จุดเด่น จุดพัฒนาของรายวิชาและกิจกรรมในความรับผิดชอบ 2. ได้แนวทางการปรับปรุง/พัฒนา รายวิชาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นของ สพฐ. และสถานศึกษา 3. มีข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น
2. วิเคราะห์	<ol style="list-style-type: none"> 1. ข้อมูลด้านสติปัญญา ทักษะความสามารถ แลคุณลักษณะ 2. สุขภาพ ร่างกาย 3. พื้นฐานครอบครัว เศรษฐกิจ 4. สังคม เพื่อน และผู้เกี่ยวข้อง 5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 6. ผลงานที่ภาคภูมิใจประสบความสำเร็จ 7. ผลกระทบที่เป็นปัญหา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษา รวบรวมข้อมูลรายบุคคล โดยวิธีการดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบจากข้อมูลเอกสารของสถานศึกษา และ Portfolio นักเรียน - สอบถาม - สัมภาษณ์ - สังเกต ฯลฯ 2. วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของผู้เรียนรายบุคคล 3. จัดกลุ่มผู้เรียน โดยให้แต่ละกลุ่มมีความสอดคล้องใกล้เคียงกันตามจุดเน้นระดับชั้น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล 2. มีข้อมูลที่เป็นจุดเด่น จุดพัฒนาของผู้เรียนรายบุคคล และรายกลุ่ม 3. มีหลักฐาน ร่องรอยเพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลรายกลุ่มอย่างเป็นรูปธรรม

ขั้นที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	วิธีการ	ผลที่ได้รับ
3. กำหนด แนวทางการ จัดการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับ จุดเน้น	1. หน่วยการเรียนรู้ 2. แผนการจัดการเรียนรู้ 3. แผนการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน 4. แผนปฏิบัติการโครงการและ กิจกรรมพิเศษต่างๆ 5. สื่อ แหล่งการเรียนรู้ ภูมิปัญญา 6. การวัดและประเมินผล	1. ออกแบบการจัดการ เรียนรู้และการจัด กิจกรรมที่หลากหลาย เหมาะสมกับจุดเน้นการ พัฒนาผู้เรียน และ ตารางเรียนที่กำหนด 2. จัดทำ จัดหาสื่อ แหล่ง การเรียนรู้ฯ ให้สอดคล้อง กับกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ออกแบบ 3. ออกแบบเครื่องมือวัดผล และประเมินผลที่ หลากหลาย โดยเน้น การประเมินสภาพจริง ในระดับชั้นเรียน	1. มีแนวทางในการพัฒนา ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และรายกลุ่มสอดคล้อง ตามจุดเน้น 2. มีรูปแบบการจัดการ เรียนรู้ที่เหมาะสมกับ ผู้เรียนตามจุดเน้น 3. มีสื่อ แหล่งการเรียนรู้ที่ หลากหลายสอดคล้อง ตามจุดเน้น 4. มีเครื่องมือวัดและ ประเมินคุณภาพผู้เรียน ตามจุดเน้น
4. ดำเนินการ จัดการ เรียนรู้	1. การจัดการเรียนรู้ตามจุดเน้น ทั้งในและนอกห้องเรียน 2. การประเมินความก้าวหน้าของ ผู้เรียน 3. การประเมินคุณภาพผู้เรียน ตามจุดเน้น 4. การพัฒนานวัตกรรมการ เรียนรู้ 5. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนในระดับชั้นเรียน 6. การนิเทศ แลกเปลี่ยนเรียนรู้	1. จัดการเรียนรู้ในห้องเรียน ตามแผนการจัดการ เรียนรู้ 2. จัดกิจกรรมนอกห้องเรียน ที่ส่งเสริมจุดเน้นตาม ศักยภาพผู้เรียน 3. วัดและประเมินผล ความก้าวหน้าของ ผู้เรียนและประเมิน คุณภาพตามจุดเน้น 4. พัฒนานวัตกรรมการ เรียนรู้ที่ช่วยให้เกิดการ พัฒนาเต็มตามศักยภาพ ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม 5. นำผลการประเมินไปใช้ พัฒนาและแก้ไขปัญหา ผู้เรียนตาม กระบวนการวิจัย 6. ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องมี การนิเทศแลกเปลี่ยน เรียนรู้ โดยเน้นการ สร้างความร่วมมือ	1. ผู้เรียนมีทักษะความ สามารถและคุณลักษณะ ตามจุดเน้น 2. ชุมชนมีส่วนร่วมในการ จัดการเรียนรู้ 3. มีการใช้นวัตกรรมการ เรียนรู้ตามจุดเน้น 4. ผู้เรียนได้แสดงออก ตามศักยภาพของ ตนเอง 5. มีการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน โดยใช้ กระบวนการวิจัย 6. มีการสร้างความร่วมมือ ระหว่างครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง 7. มีการนำหลักสูตรการ เรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติ

ขั้นที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	วิธีการ	ผลที่ได้รับ
5. นำเสนอผลการพัฒนา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผลการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้นรายบุคคลและรายกลุ่ม 2. ผลการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ 3. ผลการวิจัยในชั้นเรียน 4. ผลการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้อิงระดับห้องเรียน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นด้วยวิธีการต่างๆ 2. วิเคราะห์และสรุปผลการพัฒนาผู้เรียนทั้งรายกลุ่มและรายบุคคลตามจุดเน้น 3. นำผลการพัฒนาผู้เรียนไปจัดทำเป็นข้อมูลในระดับห้องเรียนเพื่อใช้ในการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น 4. สรุปผลการนำนวัตกรรมการเรียนรู้และการวิจัยในชั้นเรียน 5. จัดทำรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้นระดับห้องเรียนในความรับผิดชอบ 6. จัดทำรายงานผลการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้อิงระดับห้องเรียนในความรับผิดชอบ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีผลการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้นในทุกมิติทั้งรายบุคคล รายกลุ่ม และระดับห้องเรียน 2. มีหลักสูตรการเรียนรู้อิงระดับห้องเรียนที่เป็นตัวอย่างในการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น 3. มีการวิจัยในชั้นเรียนที่เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น 4. มีรูปแบบความร่วมมือของครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง 5. มีเอกสารรายงาน และข้อมูลสารสนเทศที่เป็นร่องรอย หลักฐานในการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น

ที่มา : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). **แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่การปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

แนวทางการประเมินตามจุดเน้นคุณภาพผู้เรียน

ทักษะการคิด

จุดเน้น : ทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน

ชั้น	ความสามารถและทักษะ	วิธีการวัดและประเมินผล		
		วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ป. 1	ทักษะการสังเกต และ ทักษะการจัดกลุ่ม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ผู้เรียนสังเกต รูปภาพผลไม้ หรือ สัตว์ ฯลฯ แล้วให้ ผู้เรียนจัดกลุ่ม รูปภาพ ผลไม้ หรือ สัตว์ ฯลฯ พร้อมกับ บอกเหตุผลใน การ จัดกลุ่ม หรือ 2. จัดวัสดุหรือสิ่งของ ให้ผู้เรียนสังเกตแล้ว ให้ผู้เรียนจัดกลุ่ม วัสดุหรือสิ่งของ พร้อมกับบอก เหตุผลในการจัด กลุ่มโดยมีครูคอย สังเกตการณ์การจัด กลุ่มและการอธิบาย เหตุผลในการจัด กลุ่มของ ผู้เรียน ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบ - แบบบันทึก การสังเกตจัดกลุ่ม และบอกเหตุผล การจัดกลุ่ม 	<p>ผ่าน : ผู้เรียนจัดกลุ่ม และบอกเหตุ ผลได้ถูกต้องและเหมาะสม</p> <p>หมายเหตุ เกณฑ์การประเมินอาจจะ จัดเป็น ระดับคุณภาพก็ได้ ถ้าหากมีการจัดกลุ่มหรือ บอกเหตุผลหลายรายการ เช่น ถ้าหากมีการสังเกตแล้ว สามารถจัดกลุ่มและบอกเหตุ ผลได้ 6 รายการ อาจ กำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้</p> <p>ระดับ 1 จัดกลุ่ม แต่บอก เหตุผลไม่ได้</p> <p>ระดับ 2 จัดกลุ่มและบอก เหตุผลได้ 1-2 รายการ (ผ่าน)</p> <p>ระดับ 3 จัดกลุ่มและบอก เหตุผลได้ 3-4 รายการ</p> <p>ระดับ 4 จัดกลุ่มและบอก เหตุผลได้ 5-6 รายการ</p>

ชั้น	ความสามารถ และ ทักษะ	วิธีการวัดและประเมินผล		
		วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ป. 2	ทักษะการเปรียบเทียบ และทักษะการจำแนก	<p>1. ให้ผู้เรียนสังเกต รูปภาพ วัสดุ หรือ สิ่งของ ฯลฯ ที่มี ขนาดให้นักเรียน เปรียบเทียบต่างกัน แล้วขนาดหรือความ สูงและจำแนก รูปภาพ วัสดุ หรือ สิ่งของ ฯลฯ ที่มี ลักษณะเหมือนกัน หรือคล้ายกันพร้อม กับบอกเหตุผล หรือ</p> <p>2. ให้นักเรียนสังเกต วัสดุ หรือสิ่งของ ซึ่ง วัสดุหรือสิ่งของที่ นำมาให้นักเรียน สังเกตเป็นวัสดุหรือ สิ่งของชนิดเดียวกัน เช่น ก้อนหิน ไม้ ติ๋นสอ ปากกา ฯลฯ แต่มีขนาด หรือมี ความสูง หรือความ ยาวต่างกัน แล้วให้ ผู้เรียนเปรียบเทียบ ขนาด หรือความสูง หรือความยาวจาก นั้นให้ผู้เรียนจำแนก สิ่งของที่ไม่เหมือนกัน หรือแตกต่างกันไว้ เป็นหมวดหมู่พร้อม กับอธิบายเหตุผล การจำแนก ครู สังเกตการณ์ เปรียบเทียบและการ จำแนกของผู้เรียน ฯลฯ</p>	<p>- แบบทดสอบ</p> <p>- แบบบันทึก การสังเกต การเปรียบเทียบ และการจำแนก</p>	<p>ผ่าน :</p> <p>ผู้เรียนเปรียบเทียบ หรือจำแนก และบอกเหตุ ผลได้ถูกต้อง และเหมาะสม</p> <p>หมายเหตุ</p> <p>เกณฑ์การประเมินอาจจะ จัดเป็นระดับคุณภาพก็ได้ ถ้าหากมีการเปรียบเทียบ หรือจำแนกแล้วบอกเหตุผล หลายรายการ เช่น ถ้าหากมี การสังเกตแล้วสามารถ เปรียบเทียบ หรือจำแนก แล้วบอกเหตุผลได้ 8 รายการ อาจกำหนดเกณฑ์การ ประเมิน ดังนี้</p> <p>ระดับ 1 เปรียบเทียบ หรือ จำแนกแต่บอก เหตุผลไม่ได้</p> <p>ระดับ 2 เปรียบเทียบ หรือ จำแนกแล้วบอก เหตุผลได้ 1-3 รายการ (ผ่าน)</p> <p>ระดับ 3 เปรียบเทียบ หรือ จำแนกแล้วบอก เหตุผลได้ 4-5 รายการ</p> <p>ระดับ 4 เปรียบเทียบ หรือ จำแนกแล้วบอกเหตุ ผลได้ 6-8 รายการ</p>

ชั้น	ความสามารถ และทักษะ	วิธีการวัดและประเมินผล		
		วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ป. 3	ทักษะการรวบรวม ข้อมูล และทักษะ การเชื่อมโยง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ผู้เรียนวางแผน/ ออกแบบ กำหนด จุดประสงค์ วิธีการ เก็บรวบรวมข้อมูล และนำเสนอข้อมูล จาก สถานการณ์ที่ กำหนดให้ 2. ให้ผู้เรียนเลือกข้อมูล ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน และบอกความหมาย ของข้อมูลโดยอาศัย ความรู้ และประสบการณ์ เดิมของตนเองพร้อม กับอธิบายเหตุผล ประกอบ 	- แบบทดสอบ สถานการณ์ ปฏิบัติจริง	<p>ผ่าน :</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนวางแผน/ออกแบบ กำหนดจุดประสงค์ วิธีการ เก็บรวบรวมข้อมูล และ นำเสนอข้อมูลได้เหมาะสม ตามประเด็นที่กำหนด - ผู้เรียนเลือกข้อมูลที่เกี่ยวข้อง สัมพันธ์กัน และ บอกความหมาย และ อธิบายเหตุผลของข้อมูล ได้เหมาะสม
ป. 6	ทักษะการสรุป อ้างอิง และทักษะ การนำความรู้ไปใช้	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินทักษะการ สรุปอ้างอิง โดยการ กำหนดสถานการณ์ หรือเรื่องราวต่างๆ จากหนังสือพิมพ์ ข้อความจากโฆษณา แล้วให้ผู้เรียนสรุป ความเป็นไปได้ พร้อมกับสรุปข้อ อ้างอิงจากแหล่งข้อมูล ที่เชื่อถือได้ 2. กำหนดเนื้อหาหรือ เรื่องราวให้ผู้เรียน อ่าน แล้วให้ผู้เรียน สรุป และบอกวิธีการ ที่จะนำไปใช้ในชีวิต ประจำวันโดยการต่อ ยอดจากเนื้อหา หรือเรื่องราวที่อ่าน 	- แบบทดสอบ การสรุปอ้างอิง - แบบทดสอบการ นำความรู้ไปใช้	<p>ผ่าน :</p> <ul style="list-style-type: none"> - สรุปสถานการณ์ หรือ เรื่องราวต่างๆ และมีกร อ้างอิง แหล่งข้อมูลได้ เหมาะสม - สรุปและบอกวิธีการนำ ข้อสรุปจากสถานการณ์ หรือเรื่องราวต่างๆ ไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้ เหมาะสม

จุดเน้น : ทักษะการคิดขั้นสูง

ชั้น	ความสามารถ และ ทักษะ	วิธีการวัดและประเมินผล		
		วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ม. 1	ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการประเมิน และทักษะการสรุป ความคิดเห็น	<ol style="list-style-type: none"> ประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยการกำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียน แล้วตั้งคำถามให้ผู้เรียนวิเคราะห์ กำหนดสถานการณ์หรือคำถามแล้วให้ผู้เรียนประเมินหรือตัดสิน กำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียนแล้วตั้งคำถามให้ผู้เรียนสรุปและพ ร ้อม กั บ อธิบายเหตุผล 	- แบบทดสอบ สถานการณ์	ผ่าน : <ol style="list-style-type: none"> วิเคราะห์ข้อมูลจากสถานการณ์ได้เหมาะสม สรุปและอธิบายเหตุผลได้เหมาะสม
ม. 4-6	ทักษะการคิด แก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์	ประเมินทักษะการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยการกำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียนแก้ปัญหา โดยเน้นการแก้ปัญหาเชิงบวกที่เป็นวิธีการที่สร้างสรรค์ และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริง	- แบบทดสอบ สถานการณ์ที่เน้นการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	ผ่าน : ผู้เรียนแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้เหมาะสมอย่างสร้างสรรค์ และมีความเป็นไปได้ในการแก้ปัญหาในชีวิตจริง

ที่มา : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

รายวิชา **สังคมศึกษา**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ภาคเรียนที่ 1-2

รหัสวิชา ส11101

เวลา 80 ชั่วโมง/ปี

ศึกษาวิเคราะห์พุทธประวัติ หรือประวัติของศาสดาที่ตนนับถือ แบบอย่างการดำเนินชีวิต และข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด ความหมาย ความสำคัญและเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรม โอวาท 3 ในพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ สวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัด แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติในศาสนพิธี พิธีกรรมและวันสำคัญทางศาสนาตามที่กำหนดได้ถูกต้อง ประโยชน์และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน

ศึกษา วิเคราะห์ ความสามารถและความดีและผลจากการกระทำของตนเอง ผู้อื่น โครงสร้าง บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน บทบาท สิทธิ หน้าที่ของตนเองในครอบครัวและโรงเรียน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และทำกิจกรรมในครอบครัวและโรงเรียนตามกระบวนการประชาธิปไตย สินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน การใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันไม่เกินตัวและประโยชน์ของการออม การใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด ความจำเป็นของการทำงานที่สุจริต แยกแยะสิ่งต่างๆ รอบตัวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และที่มนุษย์สร้างขึ้น ความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศของสิ่งต่างๆ รอบตัว ทิศหลัก ใช้แผนผังง่ายๆ ในการแสดงตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ในห้องเรียน การเปลี่ยนแปลงของอากาศในรอบวัน สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติที่ส่งผลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัว การจัดระเบียบสิ่งแวดล้อมที่บ้านและชั้นเรียน

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มีความรับผิดชอบ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ป.1/1, ป.1/2, ป.1/3, ป.1/4

ส 1.2 ป.1/1, ป.1/2, ป.1/3

ส 2.1 ป.1/1, ป.1/2

ส 2.2 ป.1/1, ป.1/2, ป.1/3

ส 3.1 ป.1/1, ป.1/2, ป.1/3

ส 3.2 ป.1/1

ส 5.1 ป.1/1, ป.1/2, ป.1/3, ป.1/4, ป.1/5

ส 5.2 ป.1/1, ป.1/2, ป.1/3

รวม 24 ตัวชี้วัด

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	พระพุทธศาสนา และศาสนาอื่นๆ	ส 1.1 ป. 1/1	การศึกษาพุทธประวัติ หรือประวัติของศาสนาที่ตน นับถือทำให้เกิดความศรัทธาและเห็นแบบ อย่างที่ ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างใน การดำเนินชีวิต	4	
2	แบบอย่างที่ดี	ส 1.1 ป. 1/2	แบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดที่ได้จากประวัติ สาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่าง ที่เคารพ ศรัทธา สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการประพฤติปฏิบัติตน	4	
3	หลักธรรมนำ ความสุข	ส 1.1 ป. 1/3 ป. 1/4	หลักธรรมของศาสนาและการเห็นคุณค่าของการ สวดมนต์แผ่เมตตาก่อให้เกิดความศรัทธาสามารถ ยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต และพัฒนา จิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	8	
4	ชาวพุทธที่ดี	ส 1.2 ป. 1/1 ป. 1/2 ป. 1/3	การประพฤติตนอย่างถูกต้องตามหลักการของ ศาสนาและการบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัดหรือ ศาสน สถาน การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ และการปฏิบัติตน ในศาสนพิธีและวันสำคัญทางศาสนาถือเป็นการ ส่งเสริมจิตสาธารณะของตนเองและเป็นการธำรง ไว้ของศาสนาที่ตนนับถือ	4	
5	ความสัมพันธ์ของ สมาชิกใน ครอบครัวและ โรงเรียน	ส 2.2 ป. 1/1 ป. 1/2	สมาชิกทุกคนในครอบครัวและโรงเรียนปฏิบัติตน ตามบทบาท สิทธิ และหน้าที่ของตนด้วยความผิด ชอบ ย่อมส่งผลต่อการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขและ มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน	4	
6	สมาชิกที่ดีของ ครอบครัวและ โรงเรียน	ส 2.1 ป. 1/1	การเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การ มีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัวและโรงเรียน และการมีเหตุผลยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นสิ่งที่เราควรปฏิบัติ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับ คนอื่นในครอบครัวและโรงเรียนได้อย่างมีความสุข	6	
7	การทำความดี	ส 2.1 ป. 1/2	บุคคลย่อมมีความสามารถแตกต่างกัน แต่ก็สามารถทำ ความดีที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติ และผู้ที่อยู่ติดใกล้มีความภาคภูมิใจและมีความสุข	4	

โครงสร้างรายวิชา สังคมศึกษาฯ ป. 1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
8	ประชาธิปไตยใน ครอบครัวและ โรงเรียน	ส 2.2 ป. 1/3	สมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน ย่อมมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจและทำกิจกรรมตามกระบวนการ ประชาธิปไตย ซึ่งจะส่งผลต่อการปลูกฝัง พื้นฐานสำคัญของประชาธิปไตยต่อเยาวชน	8	
9	สินค้าและบริการใน ชีวิตประจำวันของ เรา	ส 3.1 ป. 1/1 ป. 1/3	สินค้าและบริการที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันนั้นมี จำนวนมากและหลากหลาย เราจึงควรเลือกใช้ ทรัพยากรในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด	6	
10	จ่ายเป็น ออมได้ ไม่ขัดสน	ส 3.1 ป. 1/2	การใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันเพื่อซื้อสินค้าและ บริการที่ไม่เกินตัวและคุ้มค่า และรู้จักเก็บออมไว้ ย่อมส่งผลดีต่อสภาพความเป็นอยู่ในการ ดำเนินชีวิต	6	
11	ทำงานดี มีความสุข	ส 3.2 ป. 1/1	การทำงานที่ก่อให้เกิดรายได้อย่างสุจริตนั้น ย่อม ส่งผลดีต่อความสงบสุขของครอบครัวและสังคม	6	
12	สิ่งแวดล้อมรอบตัว	ส 5.1 ป. 1/1 ส 5.2 ป. 1/3	สิ่งต่างๆ รอบตัวเรามีทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นเองตาม ธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งมีผลต่อการ ดำเนินชีวิต ดังนั้นเราจึงต้องจัดระเบียบ สิ่งแวดล้อมที่บ้านและที่โรงเรียน เพื่อที่จะ สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขและปลอดภัย	4	
13	ที่ตั้งและแผนผัง	ส 5.1 ป. 1/2 ป. 1/3 ป. 1/4	การบอกตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวเรานั้น จะต้องรู้ทิศหลัก และที่ตั้งของสิ่งต่างๆ โดยใช้ ความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศของสิ่งเหล่านั้น	6	
14	สภาพอากาศ มนุษย์ กับสภาพแวดล้อม	ส 5.1 ป. 1/5 ส 5.2 ป. 1/1 ป. 1/2	การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในรอบวัน และการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม จะมี ผลต่อมนุษย์ดังนั้นเราจึงต้องรู้จักปรับตัวให้เข้า กับสภาพการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพื่อดำเนิน ชีวิตได้อย่างมีความสุข	10	

หมายเหตุ : หากสถานศึกษาใดเลือกใช้หนังสือเรียน วิชาพระพุทธศาสนา (สาระที่ 1) ฉบับแยกเล่ม ให้ผู้สอน
ลดจำนวนชั่วโมงของวิชาสังคมศึกษาฯ ลงเหลือ 60 ชั่วโมง ทั้งนี้ผู้สอนสามารถปรับชั่วโมงการ
เรียนได้ตามความเหมาะสม

โครงสร้างแผนฯ สังคมศึกษาฯ ป. 1

เวลา 80 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการจัดการเรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พระพุทธศาสนา และศาสนาอื่นๆ	1. พระพุทธศาสนา	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการแปลความ	1-2
	2. ศาสนาคริสต์	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิดสี่สหาย	- ทักษะการรวบรวมข้อมูล	1
	3. ศาสนาอิสลาม	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคเล่าเรื่องรอบวง	- ทักษะการรวบรวมข้อมูล	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 แบบอย่างที่ดี	1. พุทธสาวก	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคเล่าเรื่องรอบวง	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการแปลความ 3. ทักษะการตีความ 4. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	2. ชาดก	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการแปลความ 3. ทักษะการตีความ 4. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1-2
	3. ศาสนิกชนตัวอย่าง	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการแปลความ 3. ทักษะการตีความ 4. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 หลักธรรมนำ ความสุข	1. ศรัทธาในพระรัตนตรัย	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิดสี่สหาย	1. ทักษะการให้คำจำกัดความ 2. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	2. โอวาท 3	- วิธีสอนโดยใช้ทักษะกระบวนการเผชิญสถานการณ์	1. ทักษะการนำความรู้ไปใช้ 2. ทักษะการเชื่อมโยง	1-2
	3. พุทธศาสนสุภาษิต	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิด	1. ทักษะการให้คำจำกัดความ 2. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	4. การฝึกสวดมนต์และแผ่เมตตา	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการปฏิบัติ	- ทักษะการให้เหตุผล	1
	5. ความหมายและประโยชน์ของสติ	- วิธีสอนแบบสาธิต	1. ทักษะการให้เหตุผล 2. ทักษะการวิเคราะห์	1-2

โครงสร้างแผนฯ สังคมศึกษาฯ ป. 1 (ต่อ)

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการ การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการจัด การเรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
	6. หลักธรรมคำสอนของ ศาสนาคริสต์และ ศาสนาอิสลาม	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิด	1. ทักษะการให้คำจำกัดความ 2. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ชาวพุทธที่ดี	1. การบำเพ็ญ ประโยชน์ต่อวัด	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิดสี่สหาย	1. ทักษะการให้เหตุผล 2. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	2. การแสดงตนเป็น พุทธ-มามกะ	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการปฏิบัติ	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการจัดโครงสร้าง	1
	3. วันสำคัญทาง พระพุทธศาสนา	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิคเล่าเรื่องรอบวง	1. ทักษะการจัดระเบียบ 2. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	4. การบูชาพระรัตนตรัย	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการปฏิบัติ	1. ทักษะการจัดระเบียบ 2. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ความสัมพันธ์ของ สมาชิกในครอบครัว และโรงเรียน	1. ความสัมพันธ์ของ สมาชิกในครอบครัว	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการเชื่อมโยง 2. ทักษะการระบุ	1-2
	2. ความสัมพันธ์ของ สมาชิกในโรงเรียน	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการเชื่อมโยง 2. ทักษะการระบุ	1-2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 สมาชิกที่ดีของ ครอบครัวและ โรงเรียน	1. ความสำคัญของการ เป็นสมาชิกที่ดีของ ครอบครัวและโรงเรียน	- วิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่ม สัมพันธ์	1. ทักษะการให้เหตุผล 2. ทักษะการสื่อสาร	1-2
	2. แนวทางการปฏิบัติ ตนเป็นสมาชิกที่ดี ของครอบครัวและ โรงเรียน	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการให้เหตุผล 2. ทักษะการสื่อสาร	1-2
	3. ประโยชน์ของการ ปฏิบัติตนเป็นสมาชิก ที่ดีของครอบครัว และโรงเรียน	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความ ตระหนัก	1. ทักษะการให้เหตุผล 2. ทักษะการเชื่อมโยง	1-2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 การทำความดี	1. ลักษณะความสามารถ และความดีของ บุคคล	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการให้เหตุผล 2. ทักษะการเชื่อมโยง	1-2

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัด การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการจัด การเรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
	2. ผลของการทำ ความดี	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความ ตระหนัก	1. ทักษะการให้เหตุผล 2. ทักษะการเชื่อมโยง	1-2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 ประชาธิปไตยใน ครอบครัวและโรงเรียน	1. กิจกรรม ประชาธิปไตย	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิด	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะกระบวนการคิด แก้ปัญหา	1
	2. ลักษณะของผู้ ที่มีความเป็น ประชาธิปไตย	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิคเล่าเรื่อง รอบวง	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะกระบวนการคิด แก้ปัญหา	1
	3. ลักษณะสังคม ที่เป็นประชาธิปไตย	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการเชื่อมโยง	1-2
	4. กิจกรรม ประชาธิปไตยใน ครอบครัว	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการเชื่อมโยง	1-2
	5. กิจกรรม ประชาธิปไตยใน โรงเรียน	- วิธีสอนแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)	1. ทักษะการให้เหตุผล 2. ทักษะการเชื่อมโยง	1-2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 สินค้าและบริการใน ชีวิตประจำวันของเรา	1. ความหมายของ สินค้าและการ บริการ	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความคิด รวบยอด	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการจำแนก 3. ทักษะการระบุ	1-2
	2. สินค้าและบริการที่ ใช้ประโยชน์ใน ชีวิตประจำวัน	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการจำแนก 3. ทักษะการเชื่อมโยง	1-2
	3. การใช้ประโยชน์ จากสินค้าและ บริการให้คุ้มค่า	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความ ตระหนัก	1. ทักษะการสังเกต 2. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 3. ทักษะการจำแนก 4. ทักษะการระบุ 5. ทักษะการเชื่อมโยง 6. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1-2

โครงสร้างแผนฯ สังคมศึกษาฯ ป. 1 (ต่อ)

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการจัดการเรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 จ่ายเป็น ออมได้ ไม่ขัดสน	1. ความหมายของการออม	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิด	- ทักษะการตีความ	1
	2. การรู้จักวางแผนการใช้จ่าย	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิดสี่สหาย	- ทักษะการตีความ	1
	3. วิธีวางแผนการใช้จ่าย	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคเล่าเรื่องรอบวง	1. ทักษะการสรุปลงความเห็น 2. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	4. ประโยชน์ของการรู้จักเก็บออม	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความตระหนัก	1. ทักษะการสรุปลงความเห็น 2. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	5. ประโยชน์ของการใช้จ่ายเงินไม่เกินตัวและโทษของการใช้จ่ายเงินเกินตัว	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความตระหนัก	1. ทักษะการตีความ 2. ทักษะการสรุปลงความเห็น 3. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1-2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 11 ทำงานดี มีความสุข	1. ความหมายและความสำคัญของการทำงาน	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการเรียนความรู้ความเข้าใจ	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการให้เหตุผล	1-2
	2. ประเภทของการทำงาน	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการเชื่อมโยง	1-2
	3. ผลของการทำงานอย่างสุจริตที่มีต่อครอบครัวและสังคม	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความตระหนัก	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการให้เหตุผล	1-2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 12 สิ่งแวดล้อมรอบตัว	1. ความหมายของสิ่งแวดล้อม	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด	1. ทักษะการวิเคราะห์ 2. ทักษะการสรุปลงความเห็น	1
	2. ประเภทของสิ่งแวดล้อม	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการวิเคราะห์ 2. ทักษะการสรุปลงความเห็น	1-2

โครงสร้างแผนฯ สังคมศึกษาฯ ป. 1 (ต่อ)

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการ การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการจัด การเรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
	2. การจัดระเบียบ สิ่งแวดล้อมที่ บ้านและโรงเรียน	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิด	- ทักษะการประยุกต์ใช้ ความรู้	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 13 ที่ตั้งและแผนผัง	1. ตำแหน่ง ระยะ ทิศ	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการสังเกต 2. ทักษะการระบุ	1-2
	2. ความสัมพันธ์ ของตำแหน่ง ระยะ และทิศ ของสิ่งต่างๆ รอบตัว	- วิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่ม สัมพันธ์	1. ทักษะการสังเกต 2. ทักษะการระบุ	1-2
	3. แผนผัง	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	- ทักษะการประยุกต์ใช้ ความรู้	1-2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 14 สภาพอากาศ	1. สภาพอากาศ และการ เปลี่ยนแปลง ของสภาพอากาศ ในรอบวัน	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการสังเกต 2. ทักษะการเปรียบเทียบ	1-2
	2. การปฏิบัติตน ต่อสภาพอากาศ ที่เปลี่ยนแปลง	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความ ตระหนัก	1. ทักษะการสังเกต 2. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1-2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 15 มนุษย์กับ สภาพแวดล้อม	1. ลักษณะภูมิ ประเทศและ ภูมิอากาศ	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการสังเกต 2. ทักษะการเชื่อมโยง	1-2
	2. การเปลี่ยนแปลง ขอสภาพแวดล้อม	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการสังเกต 2. ทักษะการเปรียบเทียบ	1-2
	3. การรู้เท่าทัน และปรับตัวเข้า กับสิ่งแวดล้อม	- วิธีสอนแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)	1. ทักษะการสังเกต 2. ทักษะการเปรียบเทียบ	1-2

โครงสร้างแผนฯ สังคมศึกษาฯ ป. 1 (ต่อ)

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัด การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการจัด การเรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
	3. การใช้ประโยชน์ จากสินค้าและ บริการให้คุ้มค่า	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความ ตระหนัก	1. ทักษะการสังเกต 2. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 3. ทักษะการจำแนก 4. ทักษะการระบุ 5. ทักษะการเชื่อมโยง 6. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1-2

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 1.1 ป.1/1 บอกพุทธประวัติ หรือประวัติของศาสดาที่ตนนับถือโดยสังเขป

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การศึกษาพุทธประวัติ หรือประวัติของศาสดาที่ตนนับถือทำให้เกิดความศรัทธาและเห็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- พุทธประวัติ
 - ประวัติ
 - ตรัสรู้
 - ปรีณิพพาน

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

- 1) ประวัติศาสนาคริสต์
- 2) ประวัติศาสนาอิสลาม

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการรวบรวมข้อมูล
- 2) ทักษะการแปลความ

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ซื่อสัตย์สุจริต
2. มีวินัย
3. ใฝ่เรียนรู้
4. มุ่งมั่นในการทำงาน
5. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

การสืบค้นข้อมูลประวัติศาสตร์ของศาสนาที่ตนนับถือ

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง พระพุทธศาสนา และศาสนาอื่นๆ

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจสอบงานที่ 1.1 เรื่อง พุทธประวัติ
- 2) ตรวจสอบงานที่ 2.1 เรื่อง ศาสนาคริสต์
- 3) ตรวจสอบงานที่ 3.1 เรื่อง ศาสนาอิสลาม
- 4) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 5) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 6) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 7) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง พระพุทธศาสนา และศาสนาอื่นๆ

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบการสืบค้นข้อมูลประวัติศาสตร์ของศาสนาที่ตนนับถือ

8. กิจกรรมการเรียนรู้

➡ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง พระพุทธศาสนา และศาสนาอื่นๆ

- นักเรียนสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและทำสมาธิก่อนเรียนทุกชั่วโมง

วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

1. ครูให้นักเรียนดูภาพพุทธประวัติ ในตอนประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน แล้วให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และอภิปรายถึงพุทธประวัติ
2. ครูอธิบายเชื่อมโยงความรู้ให้นักเรียนนักเรียนเข้าใจถึงพระพุทธศาสนาที่มีพระพุทธเจ้าเป็นศาสดาของศาสนา

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ จากนั้นให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง พระพุทธศาสนา จากหนังสือเรียน

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้ศึกษามาผลัดกันอภิปรายความรู้จนมีความเข้าใจตรงกัน
2. ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาอธิบายความรู้เกี่ยวกับพุทธประวัติที่หน้าชั้นเรียน โดยมีครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาความรู้เพิ่มเติมจากใบความรู้ที่ 1.1 เรื่อง พุทธประวัติ แล้วร่วมกันวิเคราะห์แสดงความคิดเห็น
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้มาทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง พุทธประวัติ เสร็จแล้วนำเสนอครูผู้สอน

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

ครูตรวจสอบใบงานที่ 1.1 และเลือกผลงานที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดติดป้ายนิเทศที่หน้าชั้นเรียน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนดูภาพพิธีกรรมของศาสนาคริสต์ แล้วให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพิธีกรรมในภาพ
2. ครูอธิบายเชื่อมโยงความรู้ให้นักเรียนเข้าใจว่า พิธีกรรมที่นักเรียนเห็นในภาพนั้นเป็นพิธีกรรมของศาสนาคริสต์

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมจับคู่กันศึกษาความรู้เรื่อง ศาสนาคริสต์ จากหนังสือเรียน และศึกษาความรู้เพิ่มเติมจากใบความรู้ที่ 2.1 เรื่อง ศาสนาคริสต์ แล้วให้สมาชิกแต่ละคู่ในกลุ่มผลิตกันอภิปรายความรู้จากการศึกษา
2. สมาชิกแต่ละคู่ช่วยกันทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง ศาสนาคริสต์ เสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้อง
3. นักเรียนรวมกลุ่ม 4 คน แล้วให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละคู่ผลิตกันเฉลยคำตอบในใบงานที่ 2.1 แล้วให้เพิ่มเป็นผลงานของกลุ่มตามความคิดของสมาชิกส่วนใหญ่ในกลุ่ม
4. ครูสุ่มตัวแทนกลุ่ม 2-3 กลุ่ม ออกมานำเสนอผลงานในใบงานที่ 2.1 แล้วให้กลุ่มที่มีความคิดเห็นแตกต่างเสนอแนะเพิ่มเติม โดยมีครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ศาสนาคริสต์

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนดูภาพพิธีกรรมของศาสนาอิสลาม แล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพิธีกรรมในภาพ
2. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า ภาพดังกล่าวเป็นภาพการประกอบพิธีกรรมของศาสนาอิสลาม

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมศึกษาความรู้เรื่อง ศาสนาอิสลาม จากหนังสือเรียน และศึกษาความรู้เพิ่มเติมที่ 3.1 เรื่อง ศาสนาอิสลาม แล้วช่วยกันสรุปสาระสำคัญ
2. นักเรียนทำใบงานที่ 3.1 เรื่อง ศาสนาอิสลาม จากนั้นสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มผลัดกันเล่าผลงานในใบงานที่ 3.1 ของตนให้สมาชิกคนอื่นฟังทีละคนแบบเล่าเรื่องรอบวง
3. สมาชิกทุกคนในกลุ่มร่วมกันสรุปผลงานของทุกคนเป็นมติของกลุ่ม
4. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนของแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน โดยมีครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ศาสนาอิสลาม

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนไปสืบค้นข้อมูลประวัติศาสตร์ของศาสนาที่ตนนับถือ โดยให้ครอบครัวประเด็นตามที่กำหนด

➡ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง พระพุทธศาสนา และศาสนาอื่นๆ

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.1
- 2) ใบความรู้
- 3) บัตรภาพ
- 4) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง พุทธประวัติ
- 5) ใบงานที่ 2.1 เรื่อง ศาสนาคริสต์
- 6) ใบงานที่ 3.1 เรื่อง ศาสนาอิสลาม

9.2 แหล่งการเรียนรู้

—

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินการสืบค้นข้อมูลประวัติศาสตร์ของศาสนาที่ตนนับถือ

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การอธิบายประวัติศาสดาของศาสนาที่ตนนับถือ	อธิบายประวัติศาสดาของศาสนาที่ตนนับถือได้ถูกต้อง ละเอียด ชัดเจน	อธิบายประวัติศาสดาของศาสนาที่ตนนับถือได้ถูกต้อง ชัดเจนเป็นบางส่วน	อธิบายประวัติศาสดาของศาสนาที่ตนนับถือได้ถูกต้อง เป็นบางส่วน แต่ไม่ชัดเจน
2. การบอกหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ	บอกหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือได้ถูกต้อง ครบถ้วน	บอกหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือได้ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	บอกหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือได้ถูกต้อง เป็นบางส่วน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
5 - 6	ดี
3 - 4	พอใช้
ต่ำกว่า 3	ปรับปรุง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 1.1 ป.1/2 ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

แบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดที่ได้จากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่าง ที่เคารพศรัทธา สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการประพฤติปฏิบัติตน

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) พุทธสาวก พุทธสาวิกา
 - สามเณรบัณฑิต
- 2) ชาดก
 - วัณณุปถชาดก
 - สุวัณณสามชาดก
- 3) ศาสนิกชนตัวอย่าง
 - พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร์สยามมินทรราชธิราช บรมนาถบพิตร
 - เจ้าพระยาสุธรรมมนตรี (หนูพร้อม)

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการรวบรวมข้อมูล
- 2) ทักษะการแปลความ
- 3) ทักษะการตีความ
- 4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

บันทึกความรู้ที่ได้จากการศึกษาเรื่อง พุทธสาวก ชาดก และศาสนิกชนตัวอย่าง

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง แบบอย่างที่ดี

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจสอบงานที่ 2.1 เรื่อง ข้อคิดและแบบอย่างที่ดี
- 2) ตรวจสอบงานที่ 2.2 เรื่อง นิทานชาดก
- 3) ตรวจสอบงานที่ 3.1 เรื่อง ศาสนิกชนตัวอย่าง
- 4) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 5) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 6) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 7) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง แบบอย่างที่ดี

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบบันทึกความรู้ที่ได้จากการศึกษาเรื่อง พุทธสาวก ชาดก และศาสนิกชนตัวอย่าง

8. กิจกรรมการเรียนรู้

➡ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง แบบอย่างที่ดี

- นักเรียนสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและทำสมาธิก่อนเรียนทุกชั่วโมง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนดูภาพการกระทำที่เป็นแบบอย่างที่ดีและไม่ดี แล้วให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์การกระทำของบุคคลในภาพ
2. ครูให้นักเรียนร่วมกันระดมความคิด แล้วร่วมกันอภิปรายการกระทำในภาพว่า ภาพใดเป็นแบบอย่างที่ดี และภาพใดไม่ควรนำมาเป็นแบบอย่าง
3. ครูอธิบายเชื่อมโยงความรู้ให้นักเรียนเข้าใจว่า การช่วยกวาดลานวัด การเก็บขยะ เป็นการกระทำที่เป็นประโยชน์เป็นแบบอย่างที่ดี ส่วนการรังแกสัตว์ทำให้สัตว์เดือดร้อนนั้นเป็นแบบอย่างที่ไม่ดี

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ตามความสมัครใจ ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่องพุทธสาวก : สามเณรบัณฑิต จากหนังสือเรียน
2. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับพุทธสาวก ให้นักเรียนฟังพร้อมทั้งเล่าเรื่องพุทธสาวกให้นักเรียนฟังเป็นตัวอย่าง
3. ครูให้สมาชิกในกลุ่มยกตัวอย่างพุทธสาวกที่นักเรียนประทับใจหรือยึดถือเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตน
4. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มผลัดกันเล่าตัวอย่างพุทธสาวกที่นักเรียนประทับใจหรือยึดถือเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนให้สมาชิกคนอื่นฟัง โดยเล่าทีละคนแบบเล่าเรื่องรอบวง
5. ครูสุ่มนักเรียนออกมาเล่าพุทธสาวกที่นักเรียนประทับใจหรือยึดถือเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนที่หน้าชั้นเรียนโดยมีครูคอยให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง พุทธสาวก : สามเณรบัณฑิต

วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

1. ครูนำนิทานเรื่อง สัมโมทมานชาดกมาเล่าให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นถึงข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้
2. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจว่า นิทานที่ครูเล่าให้นักเรียนฟังนั้นเรียกว่า นิทานชาดก

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมจับคู่กันเป็น 2 คู่ แล้วให้แต่ละคู่ศึกษาความรู้ เรื่อง ชาดก จากหนังสือเรียน ตามประเด็นที่กำหนด

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

1. สมาชิกแต่ละคู่ในกลุ่มผลัดกันอธิบายประเด็นสำคัญและข้อคิดที่ได้จากการศึกษา แล้วผลัดกันซักถามจนมีความเข้าใจตรงกัน
2. สมาชิกแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้มาทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง ข้อคิดและแบบอย่างที่ดี เสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้อง
3. ครูสุ่มตัวแทนกลุ่ม 2-3 กลุ่ม ออกมานำเสนอคำตอบในใบงานที่ 2.1 ที่หน้าชั้นเรียน โดยมีครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

นักเรียนนำข้อมูลความรู้ที่ได้มาเป็นพื้นฐานในการทำใบงานที่ 2.2 เรื่อง นิทานชาดก

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนออกมานำเสนอผลงานจากใบงานที่ 2.2 ที่หน้าชั้นเรียน โดยมีครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง

วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

1. ครูให้นักเรียนดูภาพพระราชจริยวัตรของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
2. นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นถึงพระราชจริยวัตรของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
3. นักเรียนช่วยกันตอบว่า นอกจากในภาพแล้วนักเรียนเคยเห็นพระราชจริยวัตรของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชหรือไม่ อย่างไร

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมจับคู่กันเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่ช่วยกันศึกษาความรู้เกี่ยวกับศาสนิกชนตัวอย่าง จากหนังสือเรียน ตามประเด็นที่กำหนด

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

1. นักเรียนแต่ละคู่ในกลุ่มนำข้อมูลความรู้ที่ได้จากการศึกษาเกี่ยวกับศาสนิกชนตัวอย่างมาแลกเปลี่ยนผลัดกันอธิบายความรู้ให้อีกคู่หนึ่งฟัง แล้วผลัดกันซักถามจนมีความเข้าใจตรงกัน
2. ตัวแทนนักเรียนของแต่ละกลุ่มผลัดกันออกมาอธิบายความรู้ที่กลุ่มของตนได้ศึกษามาที่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

นักเรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้มาทำใบงานที่ 3.1 เรื่อง ศาสนิกชนตัวอย่าง

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

นักเรียนส่งใบงานที่ 3.1 ต่อครูผู้สอน เมื่อครูตรวจสอบความถูกต้องเสร็จแล้วให้คัดเลือกผลงานที่มีคุณภาพติดป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนบันทึกความรู้ที่ได้จากการศึกษาเรื่อง พุทธสาวก ชาดก และศาสนิกชนตัวอย่าง โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

➡ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง แบบอย่างที่ดี

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.1
- 2) เอกสารประกอบการสอน
- 3) บัตรภาพ
- 4) ใบงานที่ 2.1 เรื่อง ข้อคิดและแบบอย่างที่ดี
- 5) ใบงานที่ 2.2 เรื่อง นิทานชาดก
- 6) ใบงานที่ 3.1 เรื่อง ศาสนิกชนตัวอย่าง

9.2 แหล่งการเรียนรู้

—

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินบันทึกความรู้ที่ได้จากการศึกษาพุทธสาวก ชาตค และศาสนิกชนตัวอย่าง

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การสรุปประวัติของพุทธสาวก ชาตค และศาสนิกชนตัวอย่าง	เขียนสรุปประวัติของพุทธสาวก ชาตค และศาสนิกชนตัวอย่าง ได้ถูกต้องครบถ้วนทุกประเด็น	เขียนสรุปประวัติของพุทธสาวก ชาตค และศาสนิกชนตัวอย่าง ได้ถูกต้องครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	เขียนสรุปประวัติของพุทธสาวก ชาตค และศาสนิกชนตัวอย่าง ได้ถูกต้องเป็นบางส่วน
2. การบอกคุณธรรมและข้อคิดจากประวัติของพุทธสาวก ชาตคและศาสนิกชนตัวอย่าง	บอกคุณธรรมและข้อคิดจากประวัติของพุทธสาวก ชาตคและศาสนิกชนตัวอย่าง ได้ถูกต้องครบถ้วนทุกประเด็น	บอกคุณธรรมและข้อคิดจากประวัติของพุทธสาวก ชาตคและศาสนิกชนตัวอย่างได้ถูกต้องครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	บอกคุณธรรมและข้อคิดจากประวัติของพุทธสาวก ชาตคและศาสนิกชนตัวอย่างได้ถูกต้องเป็นบางส่วน
3. การเสนอแนวทางในการนำคุณธรรมไปใช้ในชีวิตรประจำวัน	เสนอแนวทางในการนำคุณธรรมไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ถูกต้องเหมาะสม	เสนอแนวทางในการนำคุณธรรมไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	เสนอแนวทางในการนำคุณธรรมไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ถูกต้องเป็นบางส่วน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8 - 9	ดี
5 - 7	พอใช้
ต่ำกว่า 5	ปรับปรุง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 1.1 ป.1/3 บอกความหมาย ความสำคัญ และเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

ป.1/4 เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตาที่มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนาหรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

หลักธรรมของศาสนาและการเห็นคุณค่าของการสวดมนต์แผ่เมตตาก่อให้เกิดความศรัทธาสามารถยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต และพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1) พระรัตนตรัย

- ศรัทธาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

2) โอวาท 3

- ไม่ทำชั่ว : เบญจศีล
- ทำความดี : เบญจธรรม, สังคหวัตถุ 4
- กตัญญูกตเวทิต่อพ่อแม่และครอบครัว
- มงคล 38 : ทำตัวดี, วาง่าย, รับใช้พ่อแม่
- ทำให้บริสุทธิ์ (บริหารจิตและเจริญปัญญา)

3) พุทธศาสนสุภาษิต

- อตตนา หิ อตตโน นาโถ : ตนแลเป็นที่พึ่งของตน
- มาตา มิตตํ สเก ฆเร : มารดาเป็นมิตรในเรือนของตน

4) ฝึกสวดมนต์และแผ่เมตตา

- รู้ความหมายและประโยชน์ของสติ
- ฟังเพลงและร้องเพลงอย่างมีสติ
- เล่นและทำงานอย่างมีสติ
- ฝึกให้มีสติในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

- หลักธรรมคำสอนของศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลาม

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการให้คำจำกัดความ
- 2) ทักษะการนำความรู้ไปใช้
- 3) ทักษะการเชื่อมโยง
- 4) ทักษะการให้เหตุผล
- 5) ทักษะการวิเคราะห์

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

สมุดบันทึกความดี เรื่อง การปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง หลักธรรมนำความสุข

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจสอบงานที่ 1.1 เรื่อง พระรัตนตรัย
- 2) ตรวจสอบงานที่ 2.1 เรื่อง โอวาท 3
- 3) ตรวจสอบงานที่ 3.1 เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต
- 4) ตรวจสอบงานที่ 6.1 เรื่อง หลักธรรมคำสอน
- 5) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 6) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 7) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 8) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง หลักธรรมนำความสุข

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบสมุดบันทึกความดี เรื่อง การปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา

8. กิจกรรมการเรียนรู้

➡ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง หลักธรรมนำความสุข

- นักเรียนสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและทำสมาธิก่อนเรียนทุกชั่วโมง

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำภาพพระพุทธรูป พระธรรม และพระสงฆ์มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนตอบคำถามตามที่กำหนด
2. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างภาพทั้ง 3 ภาพ ที่ครูนำมาให้ดู ซึ่งได้แก่ พระรัตนตรัย อันมีความสำคัญยิ่งต่อพระพุทธศาสนา

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ศรัทธาในพระรัตนตรัย จากหนังสือเรียน และช่วยกันทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง พระรัตนตรัย จากนั้นนำเสนอส่งครูตรวจ
2. นักเรียนแต่ละคู่รวมกลุ่มเดิม (4 คน) แล้วนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาเล่าให้เพื่อนอีกคู่หนึ่งฟัง พร้อมทั้งเฉลยคำตอบของใบงาน โดยผลัดกันซักถามข้อสงสัยและอธิบายจนทุกคนมีความเข้าใจชัดเจนตรงกัน
3. ครูอธิบายความรู้เกี่ยวกับพระรัตนตรัยให้นักเรียนฟังเพิ่มเติมตามประเด็นที่กำหนด พร้อมเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย แล้วครูอธิบายจนนักเรียนมีความเข้าใจชัดเจน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ศรัทธาในพระรัตนตรัย

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนดูภาพเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
2. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพดังกล่าวว่า การกระทำในภาพดังกล่าว เป็นการปฏิบัติตนตามหลักธรรมใดในพระพุทธศาสนา โดยครูคอยกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม

ขั้นสอน

ขั้นที่ 1 รวบรวมข่าวสาร ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความรู้ และหลักการ

1. ครูอธิบายเชื่อมโยงความรู้ให้นักเรียนเข้าใจ และเห็นถึงความสำคัญของการปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา
2. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง โอวาท 3 จากหนังสือเรียน ตามประเด็นที่กำหนด
3. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมในเรื่อง โอวาท 3 ให้นักเรียนฟัง และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามหากนักเรียนมีข้อสงสัยเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจชัดเจน

ขั้นที่ 2 ประเมินคุณค่าและประโยชน์

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง โอวาท 3 เสร็จแล้วร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน
2. ครูสุ่มเรียกตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอคำตอบในใบงานที่ 2.1 ที่หน้าชั้นเรียน โดยครูและเพื่อนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 3 เลือกและตัดสินใจ

ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเสนอแนวทางการปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาพร้อมทั้งนำแนวทางมาปฏิบัติ

ขั้นที่ 4 ปฏิบัติ

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติตนตามแผนงานในการปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่กลุ่มของตนได้วางไว้ แล้วออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง โอวาท 3

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูถามคำถามนักเรียนเกี่ยวกับพุทธศาสนสุภาษิตว่า นักเรียนเคยได้ยินพุทธศาสนสุภาษิตที่ว่า “อตตาทิ อตตโน นาโถ” หรือไม่ อย่างไร
2. ครูอธิบายเชื่อมโยงความรู้ให้นักเรียนเข้าใจว่า พุทธศาสนสุภาษิตดังกล่าว มีความหมายว่า “ตนเป็นที่พึ่งของตน”

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมจับคู่กันเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต จากหนังสือเรียน ตามประเด็นที่กำหนด
2. สมาชิกแต่ละคู่ในกลุ่มผลัดกันอภิปรายความรู้จากการศึกษา แล้วผลัดกันซักถามจนมีความเข้าใจตรงกัน
3. สมาชิกแต่ละคู่ในกลุ่มร่วมกันทำใบงานที่ 3.1 เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต เสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้อง
4. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียน 2-3 คู่ ออกมานำเสนอผลงานในใบงานที่ 3.1 แล้วให้คู่ที่มีความคิดเห็นแตกต่างเสนอแนะเพิ่มเติม โดยมีครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง
5. ครูให้นักเรียนทุกคนปฏิบัติตนตามพุทธศาสนสุภาษิต อตตาทิ อตตโน นาโถ และมาตา มิตตํ สก ฆเร

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต

ขั้นที่ 1 สังเกต รับรู้

1. ครูเปิดวีดิทัศน์การสวดมนต์และแผ่เมตตาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นตามประเด็นที่กำหนด
2. ครูอธิบายความรู้เกี่ยวกับความสำคัญ และวิธีการบูชาพระรัตนตรัย จากนั้นครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่าครูจะให้นักเรียนฝึกการสวดบูชาพระรัตนตรัย เพื่อที่นักเรียนจะได้นำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 2 ทำตามแบบ

1. ครูให้นักเรียนรวมกลุ่มเดิมศึกษาความรู้เรื่อง การฝึกสวดมนต์และแผ่เมตตา จากหนังสือเรียน
2. ครูแจกเอกสารประกอบการสอนเรื่อง การสวดมนต์และแผ่เมตตา จากนั้นครูกล่าวบทสวดมนต์และแผ่เมตตา นำ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกล่าวตาม และร่วมกันฝึกท่อง หากมีข้อสงสัยให้สอบถามครูผู้สอน
3. ครูคอยสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิดหากพบว่ามีข้อบกพร่อง ครูอธิบายและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 3 ทำเองโดยไม่มีแบบ

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันฝึกสวดมนต์และแผ่เมตตาโดยไม่มีแบบ
2. ครูสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน หากพบว่ามีข้อบกพร่อง ครูอธิบายและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 4 ฝึกทำให้ชำนาญ

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันฝึกสวดมนต์และแผ่เมตตาให้ชำนาญ
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปผลการสวดมนต์และแผ่เมตตา

วิธีสอนแบบสาธิต

ขั้นที่ 1 เตรียมการสาธิต

1. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ความหมายและประโยชน์ของสติ
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความหมายและประโยชน์ของสติ
3. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและประโยชน์ของสติ พร้อมทั้งชี้แจงให้นักเรียนทราบว่า นักเรียนจะได้ฝึกการมีสติเบื้องต้นตามประเด็นที่กำหนด จากนั้นครูจัดห้องเรียนเพื่อประกอบการสาธิตการฝึกสติ

ขั้นที่ 2 สาธิต

1. ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบว่า ครูจะสาธิตการฝึกสติ ให้นักเรียนดู พร้อมทั้งแจ้งจุดประสงค์การสาธิตให้นักเรียนทราบ
2. ครูติดเนื้อเพลงตบแผละ และเพลงศิระษะบนกระดานให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง จากนั้นครูขออาสาสมัครนักเรียน 2 คน เพื่อร้องและทำท่าประกอบ โดยครูอธิบายขั้นตอนและท่าประกอบอย่างละเอียด เพื่อให้ นักเรียนสังเกตการร้องและการทำท่าทางประกอบเพลงในแต่ละท่อน จนนักเรียนมีความเข้าใจชัดเจน
3. ครูอธิบายพร้อมทั้งสาธิตการฝึกให้มีสติในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน

ขั้นที่ 3 สรุปการสาธิต

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุป และเรียงลำดับขั้นตอนในการร้องและทำท่าทางประกอบเพลงตบแผละ และเพลงศิระษะ และฝึกให้มีสติในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่ฝึกปฏิบัติการร้องและทำท่าทางประกอบเพลงตบแผละ และเพลงศิระษะ และฝึกให้มีสติในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียนตามขั้นตอนที่ครูสาธิต แล้วให้เพื่อนอีกคู่หนึ่งเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง
3. ครูสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน หากมีข้อบกพร่อง ครูให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะเพื่อให้ นักเรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 4 วัดผลประเมินผล

1. นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การฟังเพลงและการร้องเพลงอย่างมีสติและฝึกให้มีสติในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน โดยครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง และอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่อง
2. ครูสุ่มเรียกนักเรียน 2-3 คู่ ออกมาสาธิตการร้องและทำท่าทางประกอบเพลงตบแผละ และเพลงศิระษะที่หน้าชั้นเรียน โดยมีครูและเพื่อนนักเรียนเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูถามคำถามนักเรียนเกี่ยวกับศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลาม จากนั้นครูเฉลยคำตอบให้นักเรียนฟัง พร้อมทั้งอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลาม

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมจับคู่กันเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่ช่วยกันศึกษาความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมของศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลาม จากหนังสือเรียน ตามประเด็นที่กำหนด
2. สมาชิกแต่ละคู่ในกลุ่มผลัดกันอธิบายความรู้จากคู่ของตนที่ได้ศึกษามา แล้วผลัดกันซักถามจนมีความเข้าใจตรงกัน
3. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมคำสอนของศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม
4. สมาชิกแต่ละคู่ช่วยกันทำใบงานที่ 6.1 เรื่อง หลักธรรมคำสอน เสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้อง
5. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียน 2-3 คู่ ออกมานำเสนอผลงานในใบงานที่ 6.1 แล้วให้คู่ที่มีความคิดเห็นแตกต่างเสนอแนะเพิ่มเติม โดยมีครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่องหลักธรรมคำสอนของศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลาม

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดทำสมุดบันทึกความดี เรื่อง การปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

➞ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง หลักธรรมนำความสุข

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.1
- 2) เอกสารประกอบการสอน
- 3) บัตรภาพ
- 4) วีดิทัศน์
- 5) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง พระรัตนตรัย
- 6) ใบงานที่ 2.1 เรื่อง โฉวาท 3
- 7) ใบงานที่ 3.1 เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต
- 8) ใบงานที่ 6.1 เรื่อง หลักธรรมคำสอน

9.2 แหล่งการเรียนรู้

—

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินสมุดบันทึกความดี เรื่อง การปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การแสดงความศรัทธาและเคารพพระรัตนตรัย	แสดงความศรัทธาและเคารพพระรัตนตรัย จำนวน 3 พฤติกรรมขึ้นไป และมีผู้รับรอง	แสดงความศรัทธาและเคารพพระรัตนตรัย จำนวน 2 พฤติกรรม และมีผู้รับรอง	แสดงความศรัทธาและเคารพพระรัตนตรัย จำนวน 1 พฤติกรรม แต่ไม่มีผู้รับรอง
2. การปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท 3	ปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท 3 จำนวน 3 พฤติกรรมขึ้นไป และมีผู้รับรอง	ปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท 3 จำนวน 2 พฤติกรรม และมีผู้รับรอง	ปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท 3 จำนวน 1 พฤติกรรม แต่ไม่มีผู้รับรอง
3. การปฏิบัติตนตามพุทธศาสนสุภาษิต	ปฏิบัติตนตามพุทธศาสนสุภาษิต จำนวน 3 พฤติกรรม ขึ้นไป และมีผู้รับรอง	ปฏิบัติตนตามพุทธศาสนสุภาษิต จำนวน 2 พฤติกรรม และมีผู้รับรอง	ปฏิบัติตนตามพุทธศาสนสุภาษิต จำนวน 1 พฤติกรรม แต่ไม่มีผู้รับรอง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8 - 9	ดี
5 - 7	พอใช้
ต่ำกว่า 5	ปรับปรุง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

- ส 1.2** ป.1/1 บำเพ็ญประโยชน์ต่อวัด หรือศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ
- ป.1/2 แสดงตนเป็นพุทธมามกะหรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ
- ป.1/3 ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนาตามที่กำหนดได้ถูกต้อง

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การประพฤติตนอย่างถูกต้องตามหลักการของศาสนาและการบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัดหรือศาสนสถาน การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ และการปฏิบัติตนในศาสนพิธีและวันสำคัญทางศาสนาถือเป็นการส่งเสริมจิตสาธารณะของตนเองและ เป็นการอํารังไว้ของศาสนาที่ตนนับถือ

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) การบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัดหรือศาสนสถาน
 - การพัฒนาทำความสะอาด
 - การบริจาค
 - การร่วมกิจกรรมทางศาสนา
- 2) การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ
 - ชั้นเตรียมการ
 - ชั้นพิธีการ
- 3) ประวัติดุโดยสังเขปของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
 - วันมาฆบูชา
 - วันวิสาขบูชา
 - วันอาสาฬหบูชา
 - วันอัฐมีบูชา
- 4) การบูชาพระรัตนตรัย

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการให้เหตุผล
- 2) ทักษะการนำความรู้ไปใช้
- 3) ทักษะการสำรวจค้นหา
- 4) ทักษะการจัดโครงสร้าง
- 5) ทักษะการจัดระเบียบ

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

1. บันทึกรูปผลการปฏิบัติตนตามหน้าที่ของศาสนิกชนที่ดี (ชิ้นงานที่ 1)
2. บันทึกรูปผลการเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา (ชิ้นงานที่ 2)

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ชาวพุทธที่ดี

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจสอบงานที่ 1.1 เรื่อง การบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัด
- 2) ตรวจสอบงานที่ 3.1 เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
- 3) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 4) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 5) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 6) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ชาวพุทธที่ดี

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- 1) ตรวจสอบการบันทึกรูปผลการปฏิบัติตนตามหน้าที่ของศาสนิกชนที่ดี (ชิ้นงานที่ 1)
- 2) ตรวจสอบการบันทึกรูปผลการเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา (ชิ้นงานที่ 2)

8. กิจกรรมการเรียนรู้

➡ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ชาวพุทธที่ดี

- นักเรียนสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและทำสมาธิก่อนเรียนทุกชั่วโมง

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำภาพกิจกรรมชาวพุทธมาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่กำหนด

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง การบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัด จากหนังสือเรียน
2. ครูอธิบายความรู้เรื่อง การบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัด เพิ่มเติมให้นักเรียนฟัง เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจชัดเจนมากยิ่งขึ้น
3. นักเรียนแต่ละคู่ช่วยกันทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง การบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัด เมื่อทำเสร็จแล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องและเติมเต็มให้สมบูรณ์
4. นักเรียนแต่ละคู่กลับเข้ากลุ่มเดิม (4 คน) แล้วนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาและการทำงาน มาผลัดกันเล่าให้เพื่อนอีกคู่หนึ่งฟัง และซักถามข้อสงสัยและอธิบายจนทุกคนมีความเข้าใจชัดเจนตรงกัน
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเลือกผลงานในใบงานที่ 1.1 ที่ดีที่สุดออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน โดยครูและเพื่อนกลุ่มอื่นร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ
6. ครูและนักเรียนร่วมกันคัดเลือกผลงานที่มีคุณภาพดีดีป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัด

ขั้นที่ 1 สังเกต รับรู้

1. ครูเปิดวีดิทัศน์การสาธิตการแสดงตนเป็นพุทธมามกะให้นักเรียนดู
2. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นตามประเด็นที่กำหนด โดยครูคอยกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
3. ครูอธิบายความรู้เกี่ยวกับความสำคัญ และวิธีการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ให้นักเรียนฟัง จากนั้นครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่า ครูจะให้นักเรียนฝึกการแสดงตนเป็นพุทธมามกะเพื่อที่นักเรียนจะได้นำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 2 ทำตามแบบ

1. ครูให้นักเรียนรวมกลุ่มเดิมศึกษาความรู้เรื่อง การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ จากหนังสือเรียน
2. ครูแจกเอกสารประกอบการสอนเรื่อง คำขอแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ให้นักเรียน จากนั้นครูกล่าวคำขอแสดงตนเป็นพุทธมามกะนำ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกล่าวตาม และร่วมกันฝึกท่อง หากมีข้อสงสัยให้สอบถามครูผู้สอน
3. ครูคอยสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด หากพบว่ามีข้อบกพร่องให้ครูอธิบายและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 3 ทำเองโดยไม่มีแบบ

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันฝึกวิธีการแสดงตนเป็นพุทธมามกะโดยไม่มีแบบ
2. ครูสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน หากพบว่ามีข้อบกพร่องให้ครูอธิบายและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 4 ฝึกทำให้ชำนาญ

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันฝึกวิธีการแสดงตนเป็นพุทธมามกะให้ชำนาญ
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปผลการฝึกการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ และความสำคัญของการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนจัดทำบันทึกการเข้าร่วมพิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ และบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัดหรือศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำภาพเหตุการณ์ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนามาให้นักเรียนดูแล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในภาพตามประเด็นที่กำหนด
2. ครูอธิบายเชื่อมโยงความรู้ให้นักเรียนเข้าใจว่า ภาพที่ครูให้นักเรียนดูนั้นเป็นภาพเหตุการณ์สำคัญทางพระพุทธศาสนา

ขั้นสอน

1. ครูสุ่มนักเรียน 2-3 คน เล่าถึงกิจกรรมในวันสำคัญที่นักเรียนเคยไปปฏิบัติ
2. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา จากหนังสือเรียน โดยให้นักเรียนเลือกวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาคนละ 1 วัน เพื่อจะศึกษา
3. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มผลัดกันเล่าถึงวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่ตนศึกษามาให้เพื่อนฟัง โดยเล่าทีละคนแบบเล่าเรื่องรอบวง
4. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาให้นักเรียนฟัง พร้อมทั้งยกตัวอย่างกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาให้นักเรียนฟังเป็นตัวอย่าง
5. ครูสุ่มนักเรียนออกมาเล่ากิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่นักเรียนประทับใจและเคยปฏิบัติที่หน้าชั้นเรียน โดยมีครูคอยให้ข้อเสนอแนะ
6. นักเรียนนำความรู้ที่ได้มาทำใบงานที่ 3.1 เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เสร็จแล้วนำส่งครูผู้สอน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ขั้นที่ 1 สังเกต รับรู้

1. ครูเปิดวีดิทัศน์การสวดบูชาพระรัตนตรัยให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นตามประเด็นที่กำหนด
2. ครูอธิบายความรู้เกี่ยวกับความสำคัญ และวิธีการบูชาพระรัตนตรัย จากนั้นครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่า ครูจะให้นักเรียนฝึกการสวดบูชาพระรัตนตรัย เพื่อที่นักเรียนจะได้นำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 2 ทำตามแบบ

1. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง การบูชาพระรัตนตรัย จากหนังสือเรียน
2. ครูแจกเอกสารประกอบการสอนเรื่อง บทสวดบูชาพระรัตนตรัย จากนั้นครูกล่าวสวดบูชาพระรัตนตรัย นำแล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกล่าวตาม และร่วมกันฝึกท่อง หากมีข้อสงสัยให้สอบถามครูผู้สอน
3. ครูคอยสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด หากพบว่ามีข้อบกพร่องให้ครูอธิบายและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 3 ทำเองโดยไม่มีแบบ

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันฝึกสวดบูชาพระรัตนตรัยโดยไม่มีแบบ
2. ครูสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน หากพบว่ามีข้อบกพร่องให้ครูอธิบายและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 4 ฝึกทำให้ชำนาญ

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันฝึกสวดบูชาพระรัตนตรัยให้ชำนาญ แล้วร่วมกันสรุปผลการสวดบูชาพระรัตนตรัย และความสำคัญของการสวดบูชาพระรัตนตรัย

- ครูมอบหมายให้นักเรียนจัดทำบันทึกผลการเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา พร้อมทั้งปฏิบัติตนในศาสนพิธี โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

➔ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ชาวพุทธที่ดี

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.1
- 2) เอกสารประกอบการสอน
- 3) บัตรภาพ
- 4) วีดิทัศน์
- 5) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง การบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัด
- 6) ใบงานที่ 3.1 เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

9.2 แหล่งการเรียนรู้

—

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินบันทึกผลการปฏิบัติตนตามหน้าที่ของศาสนิกชนที่ดี

(ชิ้นงานที่ 1)

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การบำเพ็ญ ประโยชน์ต่อวัด และศาสนสถาน	บำเพ็ญประโยชน์ต่อวัด และศาสนสถาน พร้อมมีผู้ รับรองหรือมีหลักฐาน ประกอบ 3 พฤติกรรมขึ้นไป	บำเพ็ญประโยชน์ต่อวัด และศาสนสถาน พร้อมมีผู้ รับรองหรือมีหลักฐาน ประกอบ 2 พฤติกรรม	บำเพ็ญประโยชน์ต่อวัดและ ศาสนสถานพร้อมมีผู้รับรอง หรือมีหลักฐานประกอบ 1 พฤติกรรม
2. การเข้าร่วมการ แสดงตนเป็นพุทธ มามกะ	เข้าร่วมการแสดงตนเป็น พุทธมามกะและสามารถ ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องทุก ขั้นตอน	เข้าร่วมการแสดงตนเป็น พุทธมามกะได้อย่างถูกต้อง เกือบทุกขั้นตอน	เข้าร่วมการแสดงตนเป็น พุทธมามกะได้ถูกต้องบาง ขั้นตอน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
5 - 6	ดี
3 - 4	พอใช้
ต่ำกว่า 3	ปรับปรุง

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินบันทึกผลการเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา (ชิ้นงานที่ 2)

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การสรุปผล กิจกรรมที่ปฏิบัติ ในวันสำคัญทาง ศาสนา	เขียนสรุปผลกิจกรรมที่ ปฏิบัติในวันสำคัญทาง ศาสนาได้ถูกต้อง ละเอียด ชัดเจนทุกวัน	เขียนสรุปผลกิจกรรมที่ ปฏิบัติในวันสำคัญทาง ศาสนาได้ถูกต้อง ละเอียด ชัดเจน 2-3 วัน	เขียนสรุปผลกิจกรรมที่ ปฏิบัติในวันสำคัญทาง ศาสนาได้ถูกต้องละเอียด ชัดเจน 1 วัน
2. การปฏิบัติตนใน การเข้าร่วม กิจกรรมในวัน สำคัญทางศาสนา	ปฏิบัติตนในการเข้าร่วม กิจกรรมในวันสำคัญทาง ศาสนาได้ถูกต้องทุก ขั้นตอน ทุกกิจกรรม	ปฏิบัติตนในการเข้าร่วม กิจกรรมในวันสำคัญทาง ศาสนาได้ถูกต้องเป็นส่วน ใหญ่เกือบทุกกิจกรรม	ปฏิบัติตนในการเข้าร่วม กิจกรรมในวันสำคัญทาง ศาสนาได้ถูกต้องเพียงบาง ขั้นตอนบางกิจกรรม

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
5 - 6	ดี
3 - 4	พอใช้
ต่ำกว่า 3	ปรับปรุง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

- ส 2.2 ป.1/1 บอกโครงสร้าง บทบาท และหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน
 ป.1/2 ระบุบทบาท สิทธิ หน้าที่ของตนเองในครอบครัวและโรงเรียน

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สมาชิกทุกคนในครอบครัวและโรงเรียนปฏิบัติตามบทบาท สิทธิ และหน้าที่ของตนด้วยความรับผิดชอบ ย่อมส่งผล ต่อการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข และมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) โครงสร้างของครอบครัวและความสัมพันธ์ของบทบาท หน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว
- 2) โครงสร้างของโรงเรียน ความสัมพันธ์ของบทบาท หน้าที่ของสมาชิกในโรงเรียน
- 3) ความหมายและความแตกต่างของอำนาจตามบทบาท สิทธิ หน้าที่ในครอบครัวและโรงเรียน
- 4) การใช้อำนาจในครอบครัวตามบทบาท สิทธิ หน้าที่

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการเชื่อมโยง
- 2) ทักษะการระบุ

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย รับผิดชอบ
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน
4. มีจิตสาธารณะ

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แผนผังความคิด เรื่อง โครงสร้าง บทบาท หน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจสอบงานที่ 1.1 เรื่อง ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว
- 2) ตรวจสอบงานที่ 1.2 เรื่อง ครอบครัวของฉัน
- 3) ตรวจสอบงานที่ 2.1 เรื่อง ความสัมพันธ์ของสมาชิกในโรงเรียน
- 4) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 5) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 6) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 7) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบแผนผังความคิด เรื่อง โครงสร้าง บทบาท หน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน

8. กิจกรรมการเรียนรู้

➔ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน

เรื่องที่ 1 ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว

เวลา 1-2 ชั่วโมง

วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

1. ครูให้นักเรียนดูภาพกิจกรรมในครอบครัว แล้วให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัว
2. ครูให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างกิจกรรมในครอบครัวของนักเรียนว่า ครอบครัวของนักเรียนมีกิจกรรมใดที่ทำร่วมกันบ้าง จากนั้นครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัว

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 8 คน ตามความสมัครใจ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 4 คู่ ให้แต่ละคู่ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว จากหนังสือเรียน ตามประเด็นที่กำหนด

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

1. สมาชิกแต่ละคู่ในกลุ่มนำความรู้ที่คู่ของตนได้ศึกษามาแลกกันอภิปรายความรู้ พร้อมทั้งซักถามจนมีความเข้าใจตรงกัน
2. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียน 2-3 กลุ่ม ออกมาอภิปรายผลการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวที่หน้าชั้นเรียน หากมีข้อสงสัยให้ซักถามจนมีความเข้าใจตรงกัน
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้มาทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว เสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

นักเรียนแต่ละคนนำความรู้ที่ได้มาทำใบงานที่ 1.2 เรื่อง ครอบครัวของฉัน เสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนออกมานำเสนอผลงานในใบงานที่ 1.2 โดยครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นครูคัดเลือกผลงานที่มีคุณภาพดีป้ายนิเทศที่หน้าชั้นเรียน

วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

1. ครูให้นักเรียนดูภาพกิจกรรมในโรงเรียน แล้วให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในโรงเรียน
2. ครูให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างกิจกรรมในโรงเรียนของนักเรียนว่า ในโรงเรียนของนักเรียนมีกิจกรรมใดที่ทำร่วมกันบ้าง จากนั้นครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของสมาชิกในโรงเรียน

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมจับคู่กันเป็น 4 คู่ ให้แต่ละคู่ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ความสัมพันธ์ของสมาชิกในโรงเรียนจากหนังสือเรียน ตามประเด็นที่กำหนด

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

1. สมาชิกแต่ละคู่ในกลุ่มนำความรู้ที่คู่ของตนได้ศึกษามาลดกันอภิปรายความรู้ พร้อมทั้งซักถามจนมีความเข้าใจตรงกัน
2. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียน 2-3 กลุ่ม ออกมาอภิปรายผลการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของสมาชิกในโรงเรียนที่หน้าชั้นเรียน หากมีข้อสงสัยให้ซักถามจนมีความเข้าใจตรงกัน

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

นักเรียนแต่ละคนนำความรู้ที่ได้มาทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง ความสัมพันธ์ของสมาชิกในโรงเรียน เสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนออกมานำเสนอผลงานในใบงานที่ 2.1 โดยครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นครูคัดเลือกผลงานที่มีคุณภาพดีดป้ายนิเทศที่หน้าชั้นเรียน

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนเขียนแผนผังความคิด เรื่อง โครงสร้าง บทบาท หน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

➡ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.1
- 2) บัตรภาพ
- 3) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว
- 4) ใบงานที่ 1.2 เรื่อง ครอบครัวของฉัน
- 5) ใบงานที่ 2.1 เรื่อง ความสัมพันธ์ของสมาชิกในโรงเรียน

9.2 แหล่งการเรียนรู้

—

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินแผนผังความคิด เรื่อง โครงสร้าง บทบาท หน้าที่
ของสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การบอกโครงสร้าง บทบาท และ หน้าที่ของสมาชิก ในครอบครัว	เขียนแสดงโครงสร้าง บทบาทและหน้าที่ของ สมาชิกในครอบครัวได้ อย่างถูกต้องครบถ้วนทุก ประเด็น	เขียนแสดงโครงสร้าง บทบาท และหน้าที่ของ สมาชิกในครอบครัวได้ ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	เขียนแสดงโครงสร้าง บทบาท และหน้าที่ของ สมาชิกในครอบครัวได้ ถูกต้องเป็นส่วนน้อย
2. การบอกโครงสร้าง บทบาท และ หน้าที่ ของสมาชิก ในโรงเรียน	เขียนแสดงโครงสร้าง บทบาท และหน้าที่ของ สมาชิกในโรงเรียนได้อย่าง ถูกต้อง ครบถ้วนทุก ประเด็น	เขียนแสดงโครงสร้าง บทบาท และหน้าที่ของ สมาชิกในโรงเรียนได้ ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	เขียนแสดงโครงสร้าง บทบาท และหน้าที่ของ สมาชิกในโรงเรียนได้ ถูกต้องเป็นส่วนน้อย

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
5 - 6	ดี
3 - 4	พอใช้
ต่ำกว่า 3	ปรับปรุง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 2.1 ป.1/1 บอกประโยชน์และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัวและโรงเรียน และการมีเหตุผลยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นสิ่งที่เราควรปฏิบัติ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นในครอบครัวและโรงเรียนได้อย่างมีความสุข

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) การเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน
 - กตัญญูกตเวทิตะและเคารพเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อ แม่ ญาติผู้ใหญ่ ครู และผู้มีพระคุณ
 - รู้จักกล่าวคำขอบคุณ ขอโทษ การไหว้ผู้ใหญ่
 - ปฏิบัติตามข้อตกลง กติกา กฎระเบียบของครอบครัวและโรงเรียน
 - มีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัวและโรงเรียน
 - มีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
 - มีระเบียบวินัย มีน้ำใจ
- 2) ประโยชน์ของการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการให้เหตุผล
- 2) ทักษะการสื่อสาร

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน
4. มีจิตสาธารณะ

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

บันทึกการปฏิบัติตนที่แสดงถึงการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง สมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจสอบงานที่ 1.1 เรื่อง สมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน
- 2) ตรวจสอบงานที่ 2.1 เรื่อง การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน
- 3) ตรวจสอบงานที่ 2.2 เรื่อง สมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน
- 4) ตรวจสอบงานที่ 3.1 เรื่อง ประโยชน์ของการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน
- 5) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 6) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 7) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 8) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง สมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบบันทึกการปฏิบัติตนที่แสดงถึงการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน

8. กิจกรรมการเรียนรู้

➔ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง สมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน

เรื่องที่ 1 ความสำคัญของการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน
วิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

เวลา 1-2 ชั่วโมง

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 8 คน ตามความสมัครใจ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่าเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว และการเป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียน โดยผลัดกันเล่าทีละคน แล้วสรุปเป็นมติของกลุ่ม
2. ครูสุ่มตัวแทนกลุ่ม 2-3 กลุ่ม ออกมาเล่าการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและการเป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียนว่าควรปฏิบัติตนอย่างไร
3. ครูเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน

ขั้นที่ 2 จัดการเรียนรู้

1. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า การเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียนเป็นสิ่งที่เราควรปฏิบัติเพื่อให้สมาชิกสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในครอบครัวและโรงเรียนได้อย่างมีความสุข
2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ความสำคัญของการเป็นสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน จากหนังสือเรียน และช่วยกันสรุปสาระสำคัญ
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่กำหนดให้ จากนั้นให้แต่ละกลุ่มสรุปคำตอบตามมติของกลุ่ม แล้วส่งตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลสรุปที่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 3 สรุปและนำหลักการไปประยุกต์ใช้

1. สมาชิกในแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน
2. นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง สมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน เสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 4 วัดและประเมินผล

1. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มผลัดกันออกมานำเสนอผลงานในใบงานที่ 1.1 ที่หน้าชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง
2. ครูคัดเลือกผลงานที่มีคุณภาพดีตามเกณฑ์ที่กำหนดมาติดป้ายนิเทศที่หน้าชั้นเรียน

เรื่องที่ 2 แนวทางการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน
วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

เวลา 1-2 ชั่วโมง

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

1. ครูนำภาพสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียนมาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น
2. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า การอยู่ร่วมกันในครอบครัวและโรงเรียนได้อย่างมีความสุขนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนึกถึงใจเขาใจเรา

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียนจากหนังสือเรียน ตามประเด็นที่กำหนด

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

1. สมาชิกแต่ละคู่ในกลุ่มผลัดกันอธิบายผลการศึกษาเรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน พร้อมทั้งผลัดกันซักถามจนมีความเข้าใจตรงกัน
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน เสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาอภิปรายความรู้ที่กลุ่มของตนได้ศึกษา พร้อมทั้งอภิปรายคำตอบในใบงานที่ 2.1 ที่หน้าชั้นเรียน โดยมีครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง
2. นักเรียนนำความรู้ที่ได้มาทำใบงานที่ 2.2 เรื่อง สมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน เสร็จแล้วนำส่งครูผู้สอน

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

1. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียน 4-5 คน ออกมานำเสนอผลงานในใบงานที่ 2.2 ที่หน้าชั้นเรียน โดยมีครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง
2. ครูผู้สอนตรวจผลงานของนักเรียน แล้วคัดเลือกผลงานที่มีคุณภาพดีดป้ายนิเทศที่หน้าชั้นเรียน

เรื่องที่ 3 ประโยชน์ของการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน เวลา 1-2 ชั่วโมง
วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความตระหนัก

ขั้นที่ 1 สังเกต

ครูให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัวและโรงเรียน แล้วครูบันทึกบนกระดาน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นถึงกิจกรรมต่างๆ ของครอบครัว และโรงเรียนที่นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างว่า ทำให้เกิดประโยชน์ต่อใคร อย่างไรบ้าง

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์วิจารณ์

1. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมจับคู่กัน แล้วให้นักเรียนแต่ละคู่ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ประโยชน์ของการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน จากหนังสือเรียน
2. สมาชิกแต่ละคู่ในกลุ่มผลัดกันอภิปรายความรู้และประเด็นสำคัญที่ได้จากการศึกษา แล้วผลัดกันซักถามจนมีความเข้าใจชัดเจน
3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์วิจารณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียนว่าทำให้เกิดประโยชน์อย่างไรบ้าง
4. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานที่ 3.1 เรื่อง ประโยชน์ของการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน เสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ประโยชน์ของการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน

- ครูมอบหมายให้นักเรียนเขียนบันทึกการปฏิบัติตนที่แสดงถึงการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

➔ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง สมาชิกของครอบครัวและโรงเรียน

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.1
- 2) บัตรภาพ
- 3) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง สมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน
- 4) ใบงานที่ 2.1 เรื่อง การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน
- 5) ใบงานที่ 2.2 เรื่อง สมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน
- 6) ใบงานที่ 3.1 เรื่อง ประโยชน์ของการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน

9.2 แหล่งการเรียนรู้

—

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินบันทึกการปฏิบัติตนที่แสดงถึงการเป็นสมาชิกที่ดี
ของครอบครัวและโรงเรียน

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การกระทำที่แสดงว่าเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน	เขียนบันทึกการกระทำที่แสดงว่าเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียนได้ 3 พฤติกรรมขึ้นไป	เขียนบันทึกการกระทำที่แสดงว่าเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียนได้ 2 พฤติกรรม	เขียนบันทึกการกระทำที่แสดงว่าเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียนได้ 1 พฤติกรรม
2. การบอกประโยชน์ของการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน	บอกประโยชน์ของการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียนได้ถูกต้อง 5 ข้อขึ้นไป	บอกประโยชน์ของการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียนได้ถูกต้อง 3-4 ข้อ	บอกประโยชน์ของการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียนได้ถูกต้อง 1-2 ข้อ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
5 - 6	ดี
3 - 4	พอใช้
ต่ำกว่า 3	ปรับปรุง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 2.1 ป.1/2 ยกตัวอย่างความสามารถและความดีของตนเอง ผู้อื่น และบอกผลจากการกระทำนั้น

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

บุคคลย่อมมีความสามารถแตกต่างกัน แต่ก็สามารถทำความดีที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติและผู้ที่อยู่ ชิดใกล้มีความภาคภูมิใจและมีความสุข

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1) ลักษณะความสามารถและลักษณะความดีของตนเองและผู้อื่น เช่น

- ความกตัญญูกตเวที
- ความมีระเบียบวินัย
- ความรับผิดชอบ
- ความขยัน อดทนอดกลั้น
- การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และช่วยเหลือผู้อื่น
- ความซื่อสัตย์สุจริต
- ความเมตตา

2) ผลของการทำความดี เช่น ภาคภูมิใจ มีความสุขที่ได้รับการชื่นชมยกย่อง

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการให้เหตุผล
- 2) ทักษะการเชื่อมโยง

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ซื่อสัตย์ สุจริต
2. มีวินัย
3. ใฝ่เรียนรู้
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

สมุดบันทึกความดี

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง การทำความดี

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจสอบงานที่ 1.1 เรื่อง ความดี
- 2) ตรวจสอบงานที่ 2.1 เรื่อง ผลของการทำความดี
- 3) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 4) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 5) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 6) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง การทำความดี

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบสมุดบันทึกความดี

8. กิจกรรมการเรียนรู้

➡ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง การทำความดี

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

1. ครูให้นักเรียนดูภาพความสามารถของบุคคล แล้วให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถของแต่ละบุคคล แล้วให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างความสามารถของนักเรียน จากนั้นครูเขียนบันทึกบนกระดาน
2. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า คนเราทุกคนมีความสามารถแตกต่างกันออกไป ซึ่งความสามารถเป็นสิ่งที่เราฝึกฝนได้

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 8 คน คละกันตามความสามารถ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 4 คู่ ให้แต่ละคู่ช่วยกันศึกษาความรู้เรื่อง ลักษณะความสามารถและความดีของบุคคล จากหนังสือเรียน ตามประเด็นที่กำหนด

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

นักเรียนแต่ละคู่ นำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาผลัดกันอธิบายความรู้ พร้อมทั้งซักถามจนมีความเข้าใจตรงกัน แล้วให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ลักษณะความสามารถและความดีของบุคคล

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

นักเรียนแต่ละกลุ่ม นำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาเป็นพื้นฐานในการทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความดี จากนั้นนักเรียนตรวจสอบความถูกต้องของใบงานที่ 1.1

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

นักเรียนแต่ละกลุ่ม ส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานในใบงานที่ 1.1 ที่หน้าชั้นเรียน โดยมีครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 1 สังเกต

ครูนำตัวอย่างข่าวเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนที่เก็บขยะเป่าสตางค์ได้แล้วนำส่งคืนเจ้าของ มาเล่าให้นักเรียนฟัง จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่กำหนด

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์วิจารณ์

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ผลของการทำความดี จากหนังสือเรียน แล้วร่วมกันสรุปสาระสำคัญ
2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มหาข่าวเกี่ยวกับการทำความดีของคนในสังคม มากลุ่มละ 1 ข่าว (ครูมอบหมายให้นักเรียนเตรียมมาล่วงหน้า) แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับข่าวดังกล่าว ในประเด็นที่กำหนดโดยครูเป็นผู้สังเกตการณ์และกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการอภิปรายที่หน้าชั้นเรียน โดยครูและเพื่อนกลุ่มอื่นร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง ผลของการทำความดี เมื่อทำเสร็จแล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องและเติมเต็มคำตอบให้สมบูรณ์ จากนั้นนำส่งครู
5. ครูและนักเรียนช่วยกันคัดเลือกผลงานที่ดีที่สุด 3 อันดับ เพื่อนำมาจัดป้ายนิเทศแสดงผลงานของนักเรียน
6. ครูอธิบายให้นักเรียนตระหนักและเห็นความสำคัญของการทำความดี

ขั้นที่ 3 สรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ผลของการทำความดี

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนทำสมุดบันทึกความดี โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

➔ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง การทำความดี

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.1
- 2) ตัวอย่างข่าวเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนที่เก็บกระเป๋าสตางค์ได้แล้วนำส่งคืนเจ้าของ
- 3) บัตรภาพ
- 4) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความดี
- 5) ใบงานที่ 2.1 เรื่อง ผลของการทำความดี

9.2 แหล่งการเรียนรู้

—

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินสมุดบันทึกความดี

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การจดบันทึก ความสามารถและ ความดีของตนเอง	บันทึกความสามารถและ ความดีของตนเองได้ 3 พฤติกรรมขึ้นไป	บันทึกความสามารถและ ความดีของตนเองได้ 2 พฤติกรรม	บันทึกความสามารถและ ความดีของตนเองได้ 1 พฤติกรรม
2. การยกตัวอย่าง ความสามารถและ ความดีของผู้อื่น	ยกตัวอย่างความสามารถ และ ความดีของผู้อื่นได้ 3 พฤติกรรมขึ้นไป	ยกตัวอย่างความสามารถ และ ความดีของผู้อื่นได้ 2 พฤติกรรม	ยกตัวอย่างความสามารถ และ ความดีของผู้อื่นได้ 1 พฤติกรรม
3. การบอกผลจาก การทำความดีของ ตนเองและผู้อื่น	บอกผลจากการทำความดี ของตนเองและผู้อื่นได้ 3 พฤติกรรมขึ้นไป	บอกผลจากการทำความดี ของตนเองและผู้อื่นได้ 2 พฤติกรรม	บอกผลจากการทำความดี ของตนเองและผู้อื่นได้ 1 พฤติกรรม

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8 - 9	ดี
5 - 7	พอใช้
ต่ำกว่า 5	ปรับปรุง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 2.2 ป.1/3 มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและทำกิจกรรมในครอบครัวและโรงเรียนตามกระบวนการประชาธิปไตย

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน ย่อมมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและทำกิจกรรมตามกระบวนการประชาธิปไตย ซึ่งจะส่งผลต่อการปลูกฝังพื้นฐานสำคัญของประชาธิปไตยต่อเยาวชน

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) กิจกรรมตามกระบวนการประชาธิปไตยในครอบครัว เช่น
 - การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในครอบครัว
 - การรับฟังและแสดงความคิดเห็น
- 2) กิจกรรมตามกระบวนการประชาธิปไตยในโรงเรียน เช่น
 - เลือกรับหน้าที่ห้อง ประธานชุมนุม ประธานนักเรียน

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการรวบรวมข้อมูล
- 2) ทักษะการเชื่อมโยง
- 3) ทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา
- 4) ทักษะการให้เหตุผล

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

บันทึกการปฏิบัติกิจกรรมตามกระบวนการประชาธิปไตย

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง ประชาธิปไตยในครอบครัวและโรงเรียน

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจสอบงานที่ 1.1 เรื่อง กิจกรรมประชาธิปไตย
- 2) ตรวจสอบงานที่ 2.1 เรื่อง ลักษณะของผู้ที่มีความเป็นประชาธิปไตย
- 3) ตรวจสอบงานที่ 3.1 เรื่อง ลักษณะสังคมที่เป็นประชาธิปไตย
- 4) ตรวจสอบงานที่ 4.1 เรื่อง กิจกรรมประชาธิปไตยในครอบครัว
- 5) ตรวจสอบงานที่ 5.1 เรื่อง กิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน
- 6) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 7) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 8) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 9) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง ประชาธิปไตยในครอบครัวและโรงเรียน

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมตามกระบวนการประชาธิปไตย

8. กิจกรรมการเรียนรู้

➡ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง ประชาธิปไตยในครอบครัวและโรงเรียน

เรื่องที่ 1 กิจกรรมประชาธิปไตย

เวลา 1 ชั่วโมง

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิด

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำตัวอย่างข่าวเกี่ยวกับกิจกรรมที่แสดงถึงประชาธิปไตยมาเล่าให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นถึงประชาธิปไตย
2. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจถึงประชาธิปไตยที่เป็นกระบวนการที่ถือเสียงข้างมากในการตัดสินใจ

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กัน เป็น 2 คู่ แต่ละคู่ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง กิจกรรมประชาธิปไตย จากหนังสือเรียน
2. สมาชิกแต่ละคู่ในกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาผลิตกันอธิบายความรู้ พร้อมทั้งผลิตกันซักถาม จนมีความเข้าใจตรงกัน
3. สมาชิกแต่ละคู่ร่วมกันทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง กิจกรรมประชาธิปไตย เสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้อง
4. สมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายคำตอบในใบงานที่ 1.1 และให้เพิ่มเติมเป็นผลงานของกลุ่มตามความคิดของสมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง กิจกรรมประชาธิปไตย

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับกิจกรรมประชาธิปไตยว่ามีลักษณะอย่างไร พร้อมทั้งให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างกิจกรรมประชาธิปไตยที่นักเรียนเคยเข้าร่วมกิจกรรม
2. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า ในการทำงานหรือกิจกรรมต่างๆ จะต้องพึ่งพาอาศัยกันและกัน และคนที่ทำงานร่วมกับคนอื่นๆ ได้ดี จะต้องเป็นคนที่มีลักษณะเป็นประชาธิปไตย

ชั้นสอน

1. ให้นักเรียนรวมกลุ่มเดิม แล้วให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ลักษณะของผู้ที่มีความเป็นประชาธิปไตย จากหนังสือเรียน
2. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาผลัดกันอธิบายเกี่ยวกับลักษณะของผู้ที่มีความเป็นประชาธิปไตย ว่ามีลักษณะอย่างไรบ้าง ทีละคนแบบเล่าเรื่องรอบวง พร้อมทั้งผลัดกันซักถามจนมีความเข้าใจตรงกัน
3. นักเรียนทุกคนทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง ลักษณะของผู้ที่มีความเป็นประชาธิปไตย เสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้อง สมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายคำตอบในใบงานที่ 2.1 และให้เพิ่มเติมเป็นผลงานของกลุ่มตามความคิดของสมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่ เสร็จแล้วนำเสนอส่งครูผู้สอนตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ลักษณะของผู้ที่มีความเป็นประชาธิปไตย

เรื่องที่ 3 ลักษณะสังคมที่เป็นประชาธิปไตย

เวลา 1-2 ชั่วโมง

วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

1. ครูนำตัวอย่างข่าวเกี่ยวกับสังคมที่เป็นประชาธิปไตยมาเล่าให้นักเรียนฟัง พร้อมทั้งให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวดังกล่าว
2. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจถึงครอบครัวและโรงเรียนเป็นสังคมที่ใกล้ชิดและสังคมจะมีความสุขได้ต้องเป็นสังคมประชาธิปไตย

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมจับคู่กันศึกษาความรู้เรื่อง ลักษณะสังคมที่เป็นประชาธิปไตย จากหนังสือเรียน ตามประเด็นที่กำหนด

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

1. สมาชิกแต่ละคู่ในกลุ่มผลัดกันอธิบายผลการศึกษาเรื่อง ลักษณะสังคมที่เป็นประชาธิปไตย พร้อมทั้งผลัดกันซักถามจนมีความเข้าใจตรงกัน
2. ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาอธิบายความรู้จากการศึกษาที่หน้าชั้นเรียน หากมีข้อสงสัยให้สอบถามจนมีความเข้าใจตรงกัน

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันนำความรู้ที่ได้มาทำใบงานที่ 3.1 เรื่อง ลักษณะสังคมที่เป็นประชาธิปไตย เสร็จแล้วนำเสนอครูผู้สอน

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

ครูตรวจสอบผลงานในใบงานที่ 3.1 และคัดเลือกผลงานที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดติดป้ายนิเทศที่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

1. ครูให้สมาชิกในกลุ่มเดิมผลัดกันเล่าเกี่ยวกับกิจกรรมประชาธิปไตยในครอบครัวของนักเรียน ให้สมาชิกในกลุ่มฟัง
2. ครูให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างกิจกรรมประชาธิปไตยในครอบครัวของนักเรียน โดยครูเขียนบันทึกบนกระดาน
3. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า ครอบครัวเป็นสังคมที่ใกล้ชิดตัวนักเรียนมากที่สุดที่จะทำกิจกรรมตามกระบวนการประชาธิปไตย

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง กิจกรรมประชาธิปไตยในครอบครัว จากหนังสือเรียน

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

1. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มผลัดกันอธิบายความรู้ที่ได้จากการศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมประชาธิปไตยในครอบครัวให้สมาชิกในกลุ่มฟัง พร้อมทั้งผลัดกันซักถามจนมีความเข้าใจตรงกัน
3. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มช่วยกันยกตัวอย่างกิจกรรมประชาธิปไตยในครอบครัว จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาอธิบายความรู้และยกตัวอย่างกิจกรรมประชาธิปไตยในครอบครัวที่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

นักเรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาทำใบงานที่ 4.1 เรื่อง กิจกรรมประชาธิปไตยในครอบครัวเสร็จแล้วนำเสนอครูผู้สอน

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

ครูตรวจผลงานของนักเรียนจากใบงานที่ 4.1 แล้วคัดเลือกผลงานที่มีคุณภาพดีดป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้เดิม

ครูตั้งคำถามถามนักเรียนเพื่อเป็นการทบทวนความรู้เกี่ยวกับการกระทำตามกระบวนการประชาธิปไตยในครอบครัวที่นักเรียนได้ปฏิบัติ จากนั้นครูอธิบายเชื่อมโยงให้เห็นความสำคัญของกิจกรรมประชาธิปไตย

ขั้นที่ 2 แสวงหาความรู้ใหม่

ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง กิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน จากหนังสือเรียน

ขั้นที่ 3 ศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

1. สมาชิกในกลุ่มจับคู่กันนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาร่วมกันอภิปราย
2. สมาชิกแต่ละคู่ นำผลการอภิปรายมาทำใบงานที่ 5.1 เรื่อง กิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน เสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม

สมาชิกแต่ละคู่ผลัดกันนำเสนอผลงานของตนในใบงานที่ 5.1 และผลัดกันซักถามข้อสงสัยจนมีความเข้าใจชัดเจน

ขั้นที่ 5 สรุปและจัดระเบียบความรู้

สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง กิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยเขียนเป็นแผนผังความคิด

ขั้นที่ 6 ปฏิบัติและ/หรือแสดงผลงาน

นักเรียนแต่ละกลุ่มผลัดกันออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 7 ประยุกต์ใช้ความรู้

ครูมอบหมายให้นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมประชาธิปไตยในครอบครัวและโรงเรียนมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมตามกระบวนการประชาธิปไตย โดยให้ครอบครัวประเมินตามที่กำหนด

➡ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง ประชาธิปไตยในครอบครัวและโรงเรียน

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.1
- 2) ตัวอย่างข่าว
- 3) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง กิจกรรมประชาธิปไตย
- 4) ใบงานที่ 2.1 เรื่อง ลักษณะของผู้ที่มีความเป็นประชาธิปไตย
- 5) ใบงานที่ 3.1 เรื่อง ลักษณะสังคมที่เป็นประชาธิปไตย
- 6) ใบงานที่ 4.1 เรื่อง กิจกรรมประชาธิปไตยในครอบครัว
- 7) ใบงานที่ 5.1 เรื่อง กิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน

9.2 แหล่งการเรียนรู้

—

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมตามกระบวนการประชาธิปไตย

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การปฏิบัติกิจกรรมตามกระบวนการประชาธิปไตยในครอบครัว	บันทึกการปฏิบัติกิจกรรมตามกระบวนการประชาธิปไตยในครอบครัว 3 กิจกรรมขึ้นไป	บันทึกการปฏิบัติกิจกรรมตามกระบวนการประชาธิปไตยในครอบครัว 2 กิจกรรม	บันทึกการปฏิบัติกิจกรรมตามกระบวนการประชาธิปไตยในครอบครัว 1 กิจกรรม
2. การปฏิบัติกิจกรรมตามกระบวนการประชาธิปไตยในโรงเรียน	บันทึกการปฏิบัติกิจกรรมตามกระบวนการประชาธิปไตยในโรงเรียน 3 กิจกรรมขึ้นไป	บันทึกการปฏิบัติกิจกรรมตามกระบวนการประชาธิปไตยในโรงเรียน 2 กิจกรรม	บันทึกการปฏิบัติกิจกรรมตามกระบวนการประชาธิปไตยในโรงเรียน 1 กิจกรรม

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
5 - 6	ดี
3 - 4	พอใช้
ต่ำกว่า 3	ปรับปรุง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 สินค้าและบริการในชีวิตประจำวันของเรา

เวลา 6 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

- ส 3.1** ป.1/1 ระบุสินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
 ป.1/3 ยกตัวอย่างการใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สินค้าและบริการที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันนั้นมีจำนวนมากและหลากหลาย เราจึงควรเลือกใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) สินค้าและบริการที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน เช่น ดินสอ ปากกา กระดาษ ยาสีฟัน
- 2) สินค้าและบริการที่ได้มาโดยไม่ใช้เงิน เช่น มีผู้ให้หรือการใช้ของแลกของ
- 3) สินค้าและบริการที่ได้มาจากการใช้เงินซื้อ เช่น ซื้ออาหาร จ่ายค่าบริการโทรศัพท์
- 4) วิธีการใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการให้คุ้มค่า
- 5) ทรัพยากรที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ดินสอ กระดาษ เสื้อผ้า อาหาร ไฟฟ้า น้ำ
- 6) ทรัพยากรส่วนรวม เช่น โต๊ะ เก้าอี้นักเรียน สาธารณูปโภคต่างๆ
- 7) วิธีการใช้ทรัพยากรทั้งของส่วนตัวและส่วนรวมอย่างถูกต้องและประหยัดคุ้มค่า

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการสังเกต
- 2) ทักษะการรวบรวมข้อมูล
- 3) ทักษะการจำแนก
- 4) ทักษะการระบุ
- 5) ทักษะการเชื่อมโยง
- 6) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

บัตรสำรวจสินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง สินค้าและบริการในชีวิตประจำวันของเรา

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจสอบงานที่ 1.1 เรื่อง สินค้าและบริการ
- 2) ตรวจสอบงานที่ 2.1 เรื่อง สินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
- 3) ตรวจสอบงานที่ 3.1 เรื่อง การใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการให้คุ้มค่า
- 4) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 5) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 6) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 7) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง สินค้าและบริการในชีวิตประจำวันของเรา

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบบัตรสำรวจสินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

8. กิจกรรมการเรียนรู้

➡ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง สินค้าและบริการในชีวิตประจำวันของเรา

ขั้นที่ 1 สังเกต

1. ครูให้นักเรียนดูภาพสินค้าและบริการ แล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า สินค้าและบริการในแต่ละภาพมีประโยชน์ต่อตัวนักเรียนอย่างไรบ้าง
2. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า ภาพดังกล่าวเป็นสินค้าและบริการ ซึ่งในการดำรงชีวิตของมนุษย์จำเป็นต้องอาศัยสินค้าและบริการบางอย่างที่เป็นสิ่งจำเป็นในชีวิต แต่สินค้าและบริการบางชนิดไม่จำเป็นในชีวิต แต่จำเป็นต้องใช้ เพราะทำให้เรามีความสะดวกสบายขึ้น
3. ครูให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง ความหมายของสินค้าและบริการ จากหนังสือเรียน

ขั้นที่ 2 จำแนกความแตกต่าง

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันอธิบายความหมายของสินค้าและบริการ และร่วมกันวิเคราะห์ความแตกต่างของสินค้ากับการบริการ
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการวิเคราะห์หน้าชั้นเรียน ครูจดคำตอบบนกระดาน

ขั้นที่ 3 หาลักษณะร่วม

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเปรียบเทียบความเหมือนหรือลักษณะที่คล้ายคลึงกันของสินค้ากับการบริการ
2. ครูสุ่มเรียกนักเรียน 2-3 กลุ่ม ออกมานำเสนอผลการเปรียบเทียบหน้าชั้นเรียน ครูจดคำตอบบนกระดาน

ขั้นที่ 4 ระบุชื่อความคิดรวบยอด

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันรวบรวมข้อมูลจากขั้นที่ 2 และ 3 แล้วสรุปว่า สินค้าหมายถึงอะไร บริการหมายถึงอะไร และมีประโยชน์หรือความจำเป็นต่อมนุษย์อย่างไรบ้าง จากนั้นส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลการสรุปหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 ทดสอบและนำไปใช้

นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง สินค้าและบริการ จากนั้นครูสุ่มเรียกนักเรียน 5-6 คน ออกมานำเสนอใบงานหน้าชั้นเรียน ครูตรวจสอบความถูกต้อง และอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่ยังบกพร่อง

เรื่องที่ 2 สินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

เวลา 1-2 ชั่วโมง

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

1. ครูนำภาพสินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันมาให้ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น
2. ครูให้นักเรียนสำรวจตัวเองว่า นักเรียนใช้สินค้าอะไรบ้าง พร้อมทั้งยกตัวอย่างสินค้าและบริการที่นักเรียนใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน โดยครูบันทึกบนกระดาน
3. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า ในชีวิตประจำวันของนักเรียน จะต้องใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการหลายประเภท

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมจับคู่กัน แล้วให้แต่ละคู่ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง สินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน จากหนังสือเรียน ตามประเด็นที่กำหนด

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

1. สมาชิกแต่ละคู่ผลัดกันอธิบายความรู้ที่ได้จากการศึกษาเรื่อง สินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันตามประเด็นที่ได้รับมอบหมายให้สมาชิกภายในกลุ่มฟัง พร้อมทั้งผลัดกันซักถามจนมีความเข้าใจตรงกัน
2. สมาชิกแต่ละกลุ่มช่วยกันยกตัวอย่างสินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน จากนั้นให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาอธิบายความรู้และยกตัวอย่างสินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

นักเรียนแต่ละคนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง สินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เสร็จแล้วนำส่งครูผู้สอน

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

ครูตรวจผลงานในใบงานที่ 2.1 ของนักเรียน แล้วคัดเลือกผลงานที่มีคุณภาพดีดป้ายนิเทศที่หน้าชั้นเรียน

เรื่องที่ 3 การใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการให้คุ้มค่า

เวลา 1-2 ชั่วโมง

วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความตระหนัก

ขั้นที่ 1 สังเกต

1. ครูยกตัวอย่างสิ่งของที่นักเรียนใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน โดยครูบันทึกบนกระดาน
2. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นถึงสิ่งของที่นักเรียนใช้ในชีวิตประจำวันบนกระดานที่ครูกำหนดว่ามีสิ่งของใดบ้างที่เป็นของส่วนตัว และมีสิ่งของใดบ้างที่เป็นของส่วนรวม

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์วิจารณ์

1. ครูนำภาพสิ่งของที่เป็นส่วนตัวและสิ่งของที่เป็นส่วนรวมมาให้ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นโดยการตอบคำถาม
2. สมาชิกแต่ละคู่ในกลุ่มผลัดกันอภิปรายความรู้และประเด็นสำคัญที่ได้จากการศึกษา แล้วผลัดกันซักถามจนมีความเข้าใจชัดเจน
3. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมจับคู่กัน แล้วให้นักเรียนแต่ละคู่ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง การใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการให้คุ้มค่า จากหนังสือเรียน ตามประเด็นที่กำหนด
4. สมาชิกแต่ละคู่ร่วมกันทำใบงานที่ 3.1 เรื่อง การใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการให้คุ้มค่า เสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบในใบงานที่ 3.1
5. นักเรียนช่วยกันเสนอแนะวิธีการใช้ทรัพยากรทั้งของส่วนตัวและของส่วนรวมให้ถูกต้องและประหยัด คุ้มค่าต้องทำอะไร

ขั้นที่ 3 สรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการให้คุ้มค่า

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนทำบัตรสำรวจสินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

➔ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง สินค้าและบริการในชีวิตประจำวันของเรา

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.1
- 2) บัตรภาพ
- 3) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง สินค้าและบริการ
- 4) ใบงานที่ 2.1 เรื่อง สินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
- 5) ใบงานที่ 3.1 เรื่อง การใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการให้คุ้มค่า

9.2 แหล่งการเรียนรู้

—

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินบัตรสำรวจสินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ระบุสินค้าที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	ระบุสินค้าที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ 10 รายการขึ้นไป	ระบุสินค้าที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ 6-10 รายการ	ระบุสินค้าที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ 1-5 รายการ
2. ระบุการบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	ระบุการบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ 10 รายการขึ้นไป	ระบุการบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ 6-10 รายการ	ระบุการบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ 1-5 รายการ
3. การเสนอแนะวิธีการใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด	เสนอแนะวิธีการใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด 5 ข้อขึ้นไป	เสนอแนะวิธีการใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด 3-4 ข้อ	เสนอแนะวิธีการใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด 1-2 ข้อ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8 - 9	ดี
5 - 7	พอใช้
ต่ำกว่า 5	ปรับปรุง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 3.1 ป.1/2 ยกตัวอย่างการใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันที่ไม่เกินตัวและเห็นประโยชน์ของการออม

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันเพื่อซื้อสินค้าและบริการที่ไม่เกินตัวและคุ้มค่า และรู้จักเก็บออมไว้ย้อมส่งผลดีต่อสภาพความเป็นอยู่ในการดำเนินชีวิต

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) การใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันเพื่อซื้อสินค้าและบริการ
- 2) ประโยชน์ของการใช้เงินที่ไม่เกินตัว
- 3) ประโยชน์ของการออม
- 4) โทษของการใช้เงินเกินตัว
- 5) วางแผนการใช้จ่าย

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการตีความ
- 2) ทักษะการสรุปลงความเห็น
- 3) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. อยู่อย่างพอเพียง
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

สมุดนักประหยัด

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง จ่ายเป็น ออมได้ ไม่ขัดสน

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจสอบงานที่ 1.1 เรื่อง การออมเงิน
- 2) ตรวจสอบงานที่ 2.1 เรื่อง การใช้จ่าย
- 3) ตรวจสอบงานที่ 3.1 เรื่อง การวางแผนการใช้จ่าย
- 4) ตรวจสอบงานที่ 4.1 เรื่อง ประโยชน์ของการรู้จักออม
- 5) ตรวจสอบงานที่ 5.1 เรื่อง ประโยชน์ของการใช้จ่ายเงินไม่เกินตัวและโทษของการจ่ายเงินเกินตัว
- 6) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 7) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 8) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 9) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง จ่ายเป็น ออมได้ ไม่ขัดสน

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบสมุดนักประหยัด

8. กิจกรรมการเรียนรู้

- ➡ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง จ่ายเป็น ออมได้ ไม่ขัดสน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนดูภาพการออม แล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นจากภาพ แล้วตอบคำถามตามที่กำหนด
2. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจว่า ภาพที่ครูนำมาให้นักเรียนดูนั้นเป็นภาพการเก็บเงินรายได้ส่วนหนึ่งไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในอนาคต หรือเก็บเอาไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนจับคู่กัน แล้วให้แต่ละคู่ศึกษาความรู้เรื่อง ความหมายของการออม จากหนังสือเรียน
2. นักเรียนแต่ละคู่ผลัดกันอภิปรายความรู้และประเด็นสำคัญที่ได้จากการศึกษากับคู่ของตน แล้วผลัดกันซักถามจนมีความเข้าใจชัดเจน จากนั้นครูสุ่มตัวแทนของแต่ละคู่ออกมาอภิปรายความรู้ที่ได้จากการศึกษาที่หน้าชั้นเรียน แล้วให้นักเรียนคู่อื่นที่มีความคิดเห็นแตกต่างอภิปรายเพิ่มเติม หากมีข้อสงสัยให้ซักถามจนมีความเข้าใจตรงกัน
3. ครูให้นักเรียนแต่ละคนจดบันทึกการออมเงินของตนเอง เป็นเวลา 5 วัน แล้วบันทึกลงในใบงานที่ 1.1 เรื่อง การออมเงิน (ครูนัดหมายการส่งใบงานตามความเหมาะสม)

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ความหมายของการออม

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูทบทวนความรู้เกี่ยวกับการออมเงิน โดยให้นักเรียนช่วยกันอธิบายความหมายของการออมเงิน แล้วช่วยกันตอบคำถาม
2. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจว่า การใช้จ่ายเงินในแต่ละวันของคนเราทุกคน มักจะหมดไปกับการซื้อสินค้าและบริการต่างๆ

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่ศึกษาความรู้เรื่อง การรู้จักวางแผนการใช้จ่าย จากหนังสือเรียน
2. สมาชิกแต่ละคู่มารวมกลุ่มเดิม (4 คน) แล้วผลัดกันอภิปรายความรู้และประเด็นสำคัญที่ได้จากการศึกษากับสมาชิกอีกคู่ภายในกลุ่มฟัง แล้วผลัดกันซักถามจนมีความเข้าใจชัดเจนตรงกัน
3. ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาอภิปรายความรู้ที่ได้จากการศึกษาที่หน้าชั้นเรียน แล้วให้นักเรียนกลุ่มอื่นที่มีความคิดเห็นแตกต่างอภิปรายเพิ่มเติม หากมีข้อสงสัยให้ซักถามจนมีความเข้าใจตรงกัน
4. ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง การใช้จ่ายเงิน จากนั้นครูสุ่มเรียกนักเรียน 4-5 คน ออกมานำเสนอใบงานที่ 2.1 หน้าชั้นเรียน จากนั้นเก็บรวบรวมใบงานส่งครู

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การรู้จักวางแผนการใช้จ่าย

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนรวมกลุ่มเดิม แล้วให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มผลัดกันเล่าเกี่ยวกับการใช้จ่ายของตนเองให้สมาชิกในกลุ่มฟังแบบเล่าเรื่องรอบวง
2. ครูให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของครอบครัวของนักเรียน โดยครูบันทึกบนกระดาน
3. ครูถามนักเรียนว่า ครอบครัวของนักเรียนมีวิธีการวางแผนค่าใช้จ่ายอย่างไร จากนั้นครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า เมื่อเรามีรายได้ที่เข้ามาจะต้องแบ่งเป็นสัดส่วน เพื่อไว้ใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน และแบ่งเก็บไว้เป็นค่าใช้จ่ายในอนาคต

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาความรู้เรื่อง วิธีวางแผนการใช้จ่าย จากหนังสือเรียน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาทำใบงานที่ 3.1 เรื่อง การวางแผนการใช้จ่าย
2. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มผลัดกันเล่าผลงานในใบงานที่ 3.1 ของตนให้สมาชิกคนอื่นฟังทีละคนแบบเล่าเรื่องรอบวงแล้วสมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปผลงานของทุกคนเพื่อเป็นคำตอบของกลุ่ม
3. ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอใบงานที่ 3.1 หน้าชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง วิธีวางแผนการใช้จ่าย

ขั้นที่ 1 สังเกต

1. ครูสนทนากับนักเรียนว่า ในการออมเงิน จะต้องมีความรู้ในการออมและต้องตั้งเป้าหมายในการออมให้ชัดเจน ซึ่งเป้าหมายเป็นสิ่งที่กำหนดจำนวนเงินออมและระยะเวลาในการออมแตกต่างกันไป
2. นักเรียนกลุ่มเดิมร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ประโยชน์ของการรู้จักเก็บออม จากหนังสือเรียน
3. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า การลดรายจ่ายลงด้วยการรู้จักใช้จ่ายเท่าที่จำเป็นและเหมาะสม จะทำให้เรามีเงินออมมากขึ้น

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์วิจารณ์

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับประโยชน์ของการรู้จักเก็บออม ทั้งประโยชน์ต่อตัวนักเรียนเองประโยชน์ต่อครอบครัว และประโยชน์ในอนาคต
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการอภิปรายที่หน้าชั้นเรียน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มทำใบงานที่ 4.1 เรื่อง ประโยชน์ของการรู้จักออม โดยสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มผลัดกันอธิบายคำตอบในใบงานที่ 4.1 ของตนให้สมาชิกคนอื่นฟังทีละคนแบบเล่าเรื่องรอบวง
3. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปคำตอบของใบงานที่ 4.1 ของทุกคนเพื่อเป็นคำตอบของกลุ่ม จากนั้นให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอใบงานที่หน้าชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 3 สรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับประโยชน์ของการรู้จักเก็บออมในประเด็นต่อไปนี้

- 1) ประโยชน์ต่อตนเอง
- 2) ประโยชน์ต่อครอบครัว

เรื่องที่ 5 ประโยชน์ของการใช้จ่ายเงินไม่เกินตัว

เวลา 1-2 ชั่วโมง

และโทษของการใช้จ่ายเงินเกินตัว

วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความตระหนัก

ขั้นที่ 1 สังเกต

1. ครูให้นักเรียนสังเกตการใช้จ่ายในแต่ละวันของนักเรียนว่า ในแต่ละวันนักเรียนมีค่าใช้จ่ายอะไรบ้าง
2. ครูให้นักเรียนแต่ละคนวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักเรียนว่า นักเรียนมีรายรับและรายจ่ายในแต่ละวันเป็นอย่างไร
3. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า ถ้านักเรียนไม่รู้จักวางแผนในการใช้จ่ายเงินให้ดีก็อาจเกิดปัญหาในการใช้จ่ายได้

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์วิจารณ์

1. ครูยกตัวอย่างสถานการณ์เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินมาแล้วให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์
2. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ประโยชน์ของการใช้จ่ายเงินไม่เกินตัวและโทษของการจ่ายเงินเกินตัว จากหนังสือเรียน
3. สมาชิกแต่ละกลุ่มผลัดกันอภิปรายความรู้และประเด็นสำคัญที่ได้จากการศึกษา แล้วผลัดกันซักถามจนมีความเข้าใจชัดเจน
4. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันยกตัวอย่างเกี่ยวกับประโยชน์ของการใช้จ่ายเงินไม่เกินตัวและโทษของการจ่ายเงินเกินตัวที่หน้าชั้นเรียน
5. สมาชิกแต่ละคู่ร่วมกันทำใบงานที่ 3.1 เรื่อง ประโยชน์ของการใช้จ่ายเงินไม่เกินตัวและโทษของการจ่ายเงินเกินตัว เสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้อง
6. ครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบในใบงานที่ 3.1 จากนั้นนักเรียนช่วยกันเสนอแนะวิธีการใช้จ่ายเงินไม่เกินตัวว่า ต้องทำอย่างไร

ขั้นที่ 3 สรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ประโยชน์ของการใช้จ่ายเงินไม่เกินตัวและโทษของการจ่ายเงินเกินตัว

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนทำสมุดนักประหยัด โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

➔ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง จ่ายเป็น ออมได้ ไม่ขัดสน

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.1
- 2) ตัวอย่างข่าว
- 3) บัตรภาพ
- 4) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง การออมเงิน
- 5) ใบงานที่ 2.1 เรื่อง การใช้จ่าย
- 6) ใบงานที่ 3.1 เรื่อง การวางแผนการใช้จ่าย
- 7) ใบงานที่ 4.1 เรื่อง ประโยชน์ของการรู้จักออม
- 8) ใบงานที่ 5.1 เรื่อง ประโยชน์ของการใช้จ่ายเงินไม่เกินตัวและโทษของการจ่ายเงินเกินตัว

9.2 แหล่งการเรียนรู้

—

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินสมุดนักประหยัด

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การรู้จักวางแผน การใช้จ่ายเงิน	วางแผนการใช้จ่ายเงิน ได้อย่างเหมาะสม	วางแผนการใช้จ่ายเงินได้ อย่างเหมาะสมเป็นส่วน ใหญ่	วางแผนการใช้จ่ายเงิน ได้อย่างเหมาะสมเป็น บางส่วน
2. การเห็นคุณค่า ของการออม	นำเงินที่ได้จากการออมไปใช้ ให้เกิดประโยชน์ได้อย่าง เหมาะสมและคุ้มค่า	นำเงินที่ได้จากการออมไป ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่าง เหมาะสมเป็นส่วนใหญ่	นำเงินที่ได้จากการออมไป ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่าง เหมาะสมเป็นบางส่วน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
5 - 6	ดี
3 - 4	พอใช้
ต่ำกว่า 3	ปรับปรุง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 3.2 ป.1/1 อธิบายเหตุผลความจำเป็นที่คนต้องทำงานอย่างสุจริต

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การทำงานที่ก่อให้เกิดรายได้อย่างสุจริตนั้น ย่อมส่งผลดีต่อความสงบสุขของครอบครัวและสังคม

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) ความหมาย ประเภท และความสำคัญของการทำงาน
- 2) เหตุผลของการทำงาน
- 3) ผลของการทำงานประเภทต่างๆ ที่มีต่อครอบครัวและสังคม
- 4) การทำงานอย่างสุจริตทำให้สังคมสงบสุข

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการรวบรวมข้อมูล
- 2) ทักษะการให้เหตุผล

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ซื่อสัตย์ สุจริต
2. มีวินัย
3. ใฝ่เรียนรู้
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

สมุดภาพอาชีพสุจริตที่ตนเองอยากทำเมื่อโตขึ้น

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 11 เรื่อง ทำงานดี มีความสุข

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจสอบงานที่ 1.1 เรื่อง อาชีพที่ฉันใฝ่ฝัน
- 2) ตรวจสอบงานที่ 2.1 เรื่อง ประเภทของการทำงาน
- 3) ตรวจสอบงานที่ 3.1 เรื่อง ผลของการทำงานอย่างสุจริต
- 4) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 5) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 6) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 7) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 11 เรื่อง ทำงานดี มีความสุข

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบคุณภาพอาชีพสุจริตที่ตนเองอยากทำเมื่อโตขึ้น

8. กิจกรรมการเรียนรู้

- ➡ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 11 เรื่อง ทำงานดี มีความสุข

ขั้นที่ 1 สังเกต ตระหนัก

1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ตามความสมัครใจ แล้วให้แต่ละกลุ่มผลัดกันเล่าอาชีพการทำงานของครอบครัวว่ามีอาชีพอะไร
2. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่ม 2-3 กลุ่ม ออกมาเล่าอาชีพการทำงานของครอบครัว
3. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า การทำงานเป็นสิ่งที่เราต้องทำเพื่อให้เกิดรายได้ นำมาใช้จ่ายซื้อสิ่งของที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต

ขั้นที่ 2 วางแผนปฏิบัติ

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนการศึกษาความรู้เรื่อง ความหมายและความสำคัญในการทำงาน จากหนังสือเรียน เพื่ออธิบายความรู้ในประเด็นที่กำหนด

ขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติ

สมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ความหมายและความสำคัญในการทำงาน จากหนังสือเรียน ตามแผนที่วางไว้ จากนั้นร่วมกันอธิบายในประเด็นความรู้จนเกิดความรู้ความเข้าใจ แล้วสรุปผล

ขั้นที่ 4 พัฒนาความรู้ ความเข้าใจ

1. นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความหมายและความสำคัญของการทำงาน เสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้อง
2. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มผลัดกันเล่าผลงานในใบงานที่ 1.1 ของตนให้สมาชิกคนอื่นฟังทีละคนแบบเล่าเรื่องรอบวงครูสุ่มตัวแทนกลุ่ม กลุ่มละ 1 คน ออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 5 สรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ความหมายและความสำคัญของการทำงาน

วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

1. ครูนำภาพการทำงานในแต่ละอาชีพมาให้ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนร่วมกันทายว่าภาพที่นักเรียนเห็นนั้นมีอาชีพอะไรบ้าง แล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพในภาพดังกล่าว
2. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า การทำงานมี 2 ประเภท คือ การทำงานที่ก่อให้เกิดรายได้ และการทำงานที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ประเภทของการทำงาน จากหนังสือเรียนตามประเด็นที่กำหนด ดังนี้

- คู่ที่ 1 ศึกษาความรู้เรื่อง การทำงานที่ก่อให้เกิดรายได้
- คู่ที่ 2 ศึกษาความรู้เรื่อง การทำงานที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

1. สมาชิกแต่ละคู่ในกลุ่มผลัดกันอธิบายผลการศึกษาเรื่อง ประเภทของการทำงาน แล้วช่วยกันยกตัวอย่างการทำงานที่ก่อให้เกิดรายได้ และการทำงานที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ พร้อมทั้งผลัดกันซักถามจนมีความเข้าใจตรงกัน
2. ตัวแทนนักเรียนของแต่ละกลุ่มผลัดกันออกมาอธิบายความรู้เรื่อง ประเภทของการทำงาน พร้อมทั้งยกตัวอย่างการทำงานที่ก่อให้เกิดรายได้ และการทำงานที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ หากมีข้อสงสัยให้ซักถามจนมีความเข้าใจตรงกัน

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

นักเรียนนำความรู้ที่ได้มาทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง ประเภทของการทำงาน

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

1. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียน 4-5 คน ออกมานำเสนอผลงานในใบงานที่ 2.1 โดยมีครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง
2. ครูผู้สอนตรวจผลงานของนักเรียน แล้วคัดเลือกผลงานที่มีคุณภาพดีดป้ายนิเทศที่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 1 สังเกต

1. ครูนำภาพการประกอบอาชีพอย่างสุจริตและการประกอบอาชีพที่ไม่สุจริตมาให้ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น
2. ครูให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างการประกอบอาชีพอย่างสุจริตโดยครูบันทึกบนกระดาน
3. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจเพิ่มเติมว่า การทำงานอย่างสุจริต ไม่ว่าจะป็นงานประเภทใดก็ตามย่อมมีผลดีต่อครอบครัวและสังคม

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์วิจารณ์

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์เกี่ยวกับการทำงานสุจริตที่มีผลต่อครอบครัวและสังคมอย่างไร จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการวิเคราะห์ที่หน้าชั้นเรียน
2. สมาชิกแต่ละคู่ร่วมกันทำใบงานที่ 3.1 เรื่อง ผลของการทำงานอย่างสุจริต เสร็จแล้วครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบในใบงานที่ 3.1

ขั้นที่ 3 สรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ผลของการทำงานอย่างสุจริตที่มีต่อครอบครัวและสังคม

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนจัดทำสมุดภาพอาชีพสุจริตที่ตนเองอยากทำเมื่อโตขึ้น โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

➔ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 11 เรื่อง ทำงานดี มีความสุข

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.1
- 2) บัตรภาพ
- 3) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง อาชีพที่ฉันใฝ่ฝัน
- 4) ใบงานที่ 2.1 เรื่อง ประเภทของการทำงาน
- 5) ใบงานที่ 3.1 เรื่อง ผลของการทำงานอย่างสุจริต

9.2 แหล่งการเรียนรู้

—

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินสมรรถภาพอาชีพสุจริตที่ตนเองอยากทำเมื่อโตขึ้น

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. เหตุผลของการเลือกอาชีพที่ตนเองอยากทำเมื่อโตขึ้น	อธิบายเหตุผลของการเลือกอาชีพที่ตนเองอยากทำเมื่อโตขึ้นได้ละเอียด ชัดเจน	อธิบายเหตุผลของการเลือกอาชีพที่ตนเองอยากทำเมื่อโตขึ้นได้ค่อนข้างละเอียด ชัดเจน	อธิบายเหตุผลของการเลือกอาชีพที่ตนเองอยากทำเมื่อโตขึ้นไม่ค่อยละเอียด และไม่ชัดเจน
2. การอธิบายผลของการประกอบอาชีพสุจริต	อธิบายผลของการประกอบอาชีพสุจริตได้ถูกต้อง ครบถ้วนทุกประเด็น	อธิบายผลของการประกอบอาชีพสุจริตได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	อธิบายผลของการประกอบอาชีพสุจริตได้ถูกต้อง เป็นบางส่วน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
5 - 6	ดี
3 - 4	พอใช้
ต่ำกว่า 3	ปรับปรุง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

- ส 5.1** ป.1/1 แยกแยะสิ่งต่างๆ รอบตัวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น
- ส 5.2** ป.1/3 มีส่วนร่วมในการจัดระเบียบสิ่งแวดล้อมที่บ้านและชั้นเรียน

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สิ่งต่างๆ รอบตัวเรามีทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งมีผลต่อการดำเนินชีวิต ดังนั้นเราจึงต้องจัดระเบียบสิ่งแวดล้อมที่บ้านและที่โรงเรียน เพื่อที่จะสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขและปลอดภัย

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) สิ่งต่างๆ รอบตัวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น
- 2) การรู้เท่าทันสิ่งแวดล้อมและปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร

4.2 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการวิเคราะห์
- 2) ทักษะการสรุปลงความเห็น
- 3) ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

กิจกรรมนักสำรวจตัวน้อย

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 12 เรื่อง สิ่งแวดล้อมรอบตัว

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจสอบงานที่ 1.1 เรื่อง สิ่งแวดล้อม
- 2) ตรวจสอบงานที่ 2.1 เรื่อง สิ่งแวดล้อมรอบตัว
- 3) ตรวจสอบงานที่ 3.1 เรื่อง การจัดระเบียบสิ่งแวดล้อมที่บ้านและที่โรงเรียน
- 4) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 5) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 6) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 7) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 12 เรื่อง สิ่งแวดล้อมรอบตัว

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบกิจกรรมนักสำรวจตัวน้อย

8. กิจกรรมการเรียนรู้

- ➡ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 12 เรื่อง สิ่งแวดล้อมรอบตัว

ขั้นที่ 1 สังเกต

1. ครูให้นักเรียนดูภาพสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว แล้วให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่นักเรียนเห็นในภาพ ว่ามีลักษณะอย่างไร
2. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนฟังว่า สิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวเรามีทั้งสิ่งที่อยู่ในบ้านและสิ่งที่ยอยู่นอกบ้าน
3. นักเรียนทุกคนศึกษาความรู้เรื่อง ความหมายของสิ่งแวดล้อม จากหนังสือเรียน

ขั้นที่ 2 จำแนกความแตกต่าง

นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันอธิบายความหมายของสิ่งแวดล้อม และร่วมกันวิเคราะห์ความแตกต่างของสิ่งแวดล้อมที่ยอยู่นอกบ้านกับสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในบ้าน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการวิเคราะห์หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 3 หาลักษณะร่วม

นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเปรียบเทียบความเหมือนหรือลักษณะที่คล้ายคลึงกันของสิ่งแวดล้อมในบ้านกับสิ่งแวดล้อมนอกบ้าน จากนั้นครูสุ่มเรียกนักเรียน 2-3 กลุ่ม ออกมานำเสนอผลการเปรียบเทียบ

ขั้นที่ 4 ระบุชื่อความคิดรวบยอด

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันรวบรวมข้อมูลจากขั้นที่ 2 และ 3 แล้วสรุปว่า สิ่งแวดล้อมหมายถึงอะไร และมีความสัมพันธ์อย่างไรกับมนุษย์ แล้วส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลการสรุปหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 ทดสอบและนำไปใช้

1. นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง สิ่งแวดล้อม
2. ครูสุ่มเรียกนักเรียน 5-6 คน ออกมานำเสนอใบงานหน้าชั้นเรียน ครูตรวจสอบความถูกต้อง และอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่ยังบกพร่อง

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

1. ครูให้นักเรียนดูภาพสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว แล้วให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในภาพว่า มีลักษณะเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร
2. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า สิ่งแวดล้อมรอบตัวของนักเรียนมีทั้งสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมทางสังคมเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่ช่วยกันศึกษาความรู้เรื่อง ประเภทของสิ่งแวดล้อม จากหนังสือเรียน

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

1. นักเรียนแต่ละคู่ นำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาผลัดกันอธิบายความรู้ พร้อมทั้งซักถามจนมีความเข้าใจตรงกัน
2. สมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง สิ่งแวดล้อมรอบตัว

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

นักเรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาเป็นพื้นฐานในการทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง สิ่งแวดล้อมรอบตัวและร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงานที่ 2.1

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานในใบงานที่ 2.1 ที่หน้าชั้นเรียน โดยมีครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำภาพสิ่งแวดล้อมที่บ้านและที่โรงเรียนมาให้ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น
2. ครูให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างสิ่งแวดล้อมที่บ้านและที่โรงเรียน โดยครูบันทึกลงบนกระดาน
3. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจเพิ่มเติมว่า สิ่งแวดล้อมที่บ้านและโรงเรียนมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมจับคู่กัน จากนั้นให้แต่ละคู่ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง การจัดระเบียบสิ่งแวดล้อมที่บ้านและ ที่โรงเรียน จากหนังสือเรียน
2. สมาชิกแต่ละคู่ในกลุ่มผลัดกันอภิปรายความรู้และประเด็นสำคัญที่ได้จากการศึกษา แล้วผลัดกันซักถามจนมีความเข้าใจชัดเจน
3. สมาชิกแต่ละคู่ร่วมกันทำใบงานที่ 3.1 เรื่อง การจัดระเบียบสิ่งแวดล้อมที่บ้านและที่โรงเรียน
4. ครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบในใบงานที่ 3.1

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การจัดระเบียบสิ่งแวดล้อมที่บ้านและที่โรงเรียน

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนทำกิจกรรมนักสำรวจตัวน้อย โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

➔ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 12 เรื่อง สิ่งแวดล้อมรอบตัว

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.1
- 2) บัตรภาพ
- 3) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง สิ่งแวดล้อม
- 4) ใบงานที่ 2.1 เรื่อง สิ่งแวดล้อมรอบตัว
- 5) ใบงานที่ 3.1 เรื่อง การจัดระเบียบสิ่งแวดล้อมที่บ้านและที่โรงเรียน

9.2 แหล่งการเรียนรู้

—

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินกิจกรรมนักสำรวจตัวน้อย

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การจำแนกประเภทของสิ่งแวดล้อม	จำแนกประเภทของสิ่งแวดล้อมได้ถูกต้อง 15 ชนิดขึ้นไป	จำแนกประเภทของสิ่งแวดล้อมได้ถูกต้อง 10-14 ชนิด	จำแนกประเภทของสิ่งแวดล้อมได้ถูกต้อง 1-9 ชนิด
2. การจัดระเบียบสิ่งแวดล้อมที่บ้านและที่โรงเรียน	อธิบายการจัดระเบียบสิ่งแวดล้อมที่บ้านและที่โรงเรียนได้ถูกต้องชัดเจน	อธิบายการจัดระเบียบสิ่งแวดล้อมที่บ้านและที่โรงเรียนได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	อธิบายการจัดระเบียบสิ่งแวดล้อมที่บ้านและที่โรงเรียนได้ถูกต้องเป็นบางส่วน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
5 - 6	ดี
3 - 4	พอใช้
ต่ำกว่า 3	ปรับปรุง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

- ส 5.1** ป.1/2 ระบุความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศของสิ่งต่างๆ รอบตัว
- ป.1/3 ระบุทิศหลักและที่ตั้งของสิ่งต่างๆ
- ป.1/4 ใช้แผนผังง่ายๆ ในการแสดงตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ในห้องเรียน

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การบอกตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวเรานั้น จะต้องรู้ทิศหลัก และที่ตั้งของสิ่งต่างๆ โดยใช้ความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศของสิ่งเหล่านั้น

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) ความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศของสิ่งต่างๆ รอบตัว เช่น ที่อยู่อาศัย บ้าน เพื่อนบ้าน ต้นไม้ ถนน พุงนา ไร่ สวน ที่ราบ ภูเขา แหล่งน้ำ
- 2) ทิศหลัก (เหนือ ตะวันออก ใต้ ตะวันตก) และที่ตั้งของสิ่งต่างๆ รอบตัว
- 3) แผนผังแสดงตำแหน่งสิ่งต่างๆ ในห้องเรียน

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการสังเกต
- 2) ทักษะการระบุ
- 3) ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

การเขียนแผนผังห้องเรียนของฉัน

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 13 เรื่อง ที่ตั้งและแผนผัง

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจสอบใบงานที่ 1.1 เรื่อง ตำแหน่ง ระยะ ทิศ
- 2) ตรวจสอบใบงานที่ 2.1 เรื่อง ความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ และทิศทั้ง 4
- 3) ตรวจสอบใบงานที่ 3.1 เรื่อง แผนผังบ้านของฉัน
- 4) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 5) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 6) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 7) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 13 เรื่อง ที่ตั้งและแผนผัง

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบการเขียนแผนผังห้องเรียนของฉัน

8. กิจกรรมการเรียนรู้

- ➡ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 13 เรื่อง ที่ตั้งและแผนผัง

วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

1. ครูให้นักเรียนดูภาพตำแหน่งที่ตั้ง แล้วให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพดังกล่าว
2. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจว่า ตำแหน่ง ระยะ และทิศของสิ่งของต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวของนักเรียน มีความสัมพันธ์กัน และนำมาเขียนแผนผังเพื่อให้รู้ที่ตั้งและค้นหาได้ถูกต้อง

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่ร่วมกัน ศึกษาความรู้เรื่อง ตำแหน่ง ระยะ ทิศ จากหนังสือเรียน ตามประเด็นที่กำหนด

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

1. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มนำความรู้ที่คู่ของตนได้ศึกษามาผลัดกันอธิบายความรู้
2. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียน 2-3 กลุ่ม ออกมาอธิบายผลการศึกษาเกี่ยวกับตำแหน่ง ระยะ ทิศที่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

นักเรียนแต่ละคนนำความรู้ที่ได้มาทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง ตำแหน่ง ระยะ ทิศทั้ง 4 เสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนออกมานำเสนอผลงานในใบงานที่ 1.1 โดยครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นคัดเลือกผลงานที่มีคุณภาพดีป้ายนิเทศที่หน้าชั้นเรียน

เรื่องที่ 2 ความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ และทิศของสิ่งต่างๆ รอบตัว
วิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

เวลา 1-2 ชั่วโมง

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมนั่งล้อมวงกันเล่าตำแหน่งและทิศของบ้านและโรงเรียนของนักเรียน โดยผลัดกันเล่าทีละคน
2. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่ม 2-3 กลุ่ม ออกมาบอกตำแหน่งและทิศของบ้านและโรงเรียน
3. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า ตำแหน่ง ระยะ และทิศของสิ่งต่างๆ รอบตัวเรา จะช่วยทำให้เราค้นหาสิ่งต่างๆ ได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

ขั้นที่ 2 จัดการเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ และทิศของสิ่งต่างๆ รอบตัว จากหนังสือเรียน
2. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มผลัดกันอภิปรายความรู้และประเด็นสำคัญที่ได้จากการศึกษากับสมาชิกภายในกลุ่มฟัง แล้วผลัดกันซักถามจนมีความเข้าใจชัดเจนตรงกัน
3. ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาอภิปรายความรู้ที่ได้จากการศึกษาที่หน้าชั้นเรียน แล้วให้นักเรียนกลุ่มอื่นที่มีความคิดเห็นแตกต่างอภิปรายเพิ่มเติม หากมีข้อสงสัยให้ซักถามจนมีความเข้าใจตรงกัน

ขั้นที่ 3 สรุปและนำหลักการไปประยุกต์ใช้

1. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ และทิศของสิ่งต่างๆ รอบตัว
2. นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง ความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ และทิศ จากนั้นสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มผลัดกันเล่าผลงานในใบงานที่ 2.1 ของตนให้สมาชิกคนอื่นฟังทีละคน
3. สมาชิกทุกคนในกลุ่มร่วมกันสรุปผลงานของทุกคนเป็นของกลุ่มตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 วัดและประเมินผล

ครูประเมินความรู้ความเข้าใจของนักเรียนจากการทำกิจกรรมที่ผ่านมาและจากการทำใบงานที่ 2.1

วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

1. ครูให้นักเรียนดูภาพตัวอย่างแผนผังในห้องเรียน แล้วให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพดังกล่าว
2. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจว่า แผนผังเป็นการย่อส่วนของสิ่งต่างๆ เพื่อแสดงตำแหน่งที่ตั้งของ สิ่งต่างๆ โดยใช้สัญลักษณ์ต่างๆ แทนเพื่อให้เข้าใจง่าย

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมจับคู่กัน แล้วร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง แผนผัง จากหนังสือเรียน

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

1. สมาชิกแต่ละคู่ในกลุ่มนำความรู้ที่คู่ของตนได้ศึกษามาผลัดกันอธิบายความรู้
2. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียน 2-3 กลุ่ม ออกมาอธิบายผลการศึกษเกี่ยวกับแผนผังที่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

นักเรียนแต่ละคนนำความรู้ที่ได้มาทำใบงานที่ 3.1 เรื่อง แผนผังบ้านของฉัน เสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนออกมานำเสนอผลงานในใบงานที่ 3.1 โดยครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นคัดเลือกผลงานที่มีคุณภาพดีป้ายนิเทศที่หน้าชั้นเรียน

- ครูมอบหมายให้นักเรียนเขียนแผนผังห้องเรียนของฉัน โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

➔ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 13 เรื่อง ที่ตั้งและแผนผัง

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.1
- 2) บัตรภาพ
- 3) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง ตำแหน่ง ระยะ ทิศทั้ง 4
- 4) ใบงานที่ 2.1 เรื่อง ความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ และทิศ
- 5) ใบงานที่ 3.1 เรื่อง แผนผังบ้านของฉัน

9.2 แหล่งการเรียนรู้

—

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินการเขียนแผนผังห้องเรียนของฉัน

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การเขียนองค์ประกอบของแผนผังห้องเรียน	เขียนองค์ประกอบของแผนผังห้องเรียนได้ถูกต้องสมบูรณ์	เขียนองค์ประกอบของแผนผังห้องเรียนได้ถูกต้องค่อนข้างสมบูรณ์	เขียนองค์ประกอบของแผนผังห้องเรียนได้ถูกต้องเป็นบางส่วน
2. การแสดงตำแหน่งของสิ่งต่างๆภายในห้องเรียน	แสดงตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ภายในห้องเรียนได้ถูกต้องชัดเจนตามความเป็นจริง	แสดงตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ภายในห้องเรียนได้ถูกต้องตามความเป็นจริงเป็นส่วนใหญ่	แสดงตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ภายในห้องเรียนได้ถูกต้องตามความเป็นจริงเป็นบางส่วน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
5 - 6	ดี
3 - 4	พอใช้
ต่ำกว่า 3	ปรับปรุง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 5.1 ป.1/5 สังเกตและบอกการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในรอบวัน

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในรอบวัน จะมีผลต่อมนุษย์ ดังนั้นเราจึงต้องรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสภาพอากาศ เพื่อดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในรอบวัน เช่น กลางวัน กลางคืน ความร้อนของอากาศ ฝน-เมฆ-ลม

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการสังเกต
- 2) ทักษะการเปรียบเทียบ
- 3) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

บันทึกการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในรอบวันและการปฏิบัติตน

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 14 เรื่อง สภาพอากาศ

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจสอบงานที่ 1.1 เรื่อง การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ
- 2) ตรวจสอบงานที่ 2.1 เรื่อง การปฏิบัติตนต่อสภาพอากาศในแต่ละวัน
- 3) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 4) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 5) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 6) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 14 เรื่อง สภาพอากาศ

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบที่กการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในรอบวันและการปฏิบัติตน

8. กิจกรรมการเรียนรู้

- ➡ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 14 เรื่อง สภาพอากาศ

เรื่องที่ 1 สภาพอากาศและการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในรอบวัน
วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

เวลา 1-2 ชั่วโมง

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

1. ครูตั้งคำถามนักเรียนเกี่ยวกับสภาพอากาศในรอบวัน แล้วให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น
2. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจว่า สภาพอากาศเป็นลักษณะต่างๆ ไปของลมฟ้าอากาศ

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน คละกันตามความสามารถ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กัน ให้แต่ละคู่ร่วมกันศึกษาความรู้ เรื่อง สภาพอากาศและการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในรอบวัน จากหนังสือเรียน

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

1. สมาชิกแต่ละคู่ในกลุ่มนำความรู้ที่คู่ของตนได้ศึกษามาผลัดกันอภิปรายความรู้ พร้อมทั้งซักถามจนมีความเข้าใจตรงกัน
2. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียน 2-3 กลุ่ม ออกมาอภิปรายผลการศึกษาสภาพอากาศและการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในรอบวัน ที่หน้าชั้นเรียน หากมีข้อสงสัยให้ซักถามจนมีความเข้าใจตรงกัน

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

นักเรียนแต่ละคนนำความรู้ที่ได้มาทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ เสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนออกมานำเสนอผลงานในใบงานที่ 1.1 โดยครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นครูคัดเลือกผลงานที่มีคุณภาพดีป้ายนิเทศที่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 1 สังเกต

1. ครูให้สมาชิกกลุ่มเดิมผลัดกันเล่าเกี่ยวกับสภาพอากาศในรอบวันให้สมาชิกในกลุ่มฟัง จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างสภาพอากาศ โดยครูเขียนบันทึกบนกระดาน
2. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า สภาพอากาศในแต่ละวันอาจมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับช่วงฤดูกาล
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง การปฏิบัติตนต่อสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง จากหนังสือเรียน

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์วิจารณ์

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงในแต่ละวันตามประเด็นตามที่กำหนดแล้วให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการอภิปรายที่หน้าชั้นเรียน
2. นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มนำความรู้ที่ได้มาทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง การปฏิบัติตนต่อสภาพอากาศในแต่ละวัน
3. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มผลัดกันเล่าผลงานในใบงานที่ 2.1 ของตนให้สมาชิกคนอื่นฟังทีละคน จากนั้นครูสุ่มตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 3 สรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การปฏิบัติตนต่อสภาพอากาศในแต่ละวัน

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนบันทึกการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในรอบวันและการปฏิบัติตน โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

➔ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 14 เรื่อง สภาพอากาศ

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.1
- 2) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ
- 3) ใบงานที่ 2.1 เรื่อง การปฏิบัติตนต่อสภาพอากาศในแต่ละวัน

9.2 แหล่งการเรียนรู้

—

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินบันทึกการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในรอบวันและการปฏิบัติตน

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การบรรยาย ลักษณะอากาศใน รอบวัน	เขียนบรรยายลักษณะ อากาศ ในรอบวันได้อย่าง ละเอียด ชัดเจน ครบทั้ง 7 วัน	เขียนบรรยายลักษณะ อากาศ ในรอบวันได้อย่าง ละเอียด ชัดเจน แต่ขาดไป 1-2 วัน	เขียนบรรยายลักษณะ อากาศ ในรอบวันไม่ ละเอียด ไม่ชัดเจน และขาด ไป 1-2 วัน
2. การปฏิบัติตนต่อ สภาพอากาศที่ เปลี่ยนแปลง	บอกวิธีการปฏิบัติตนต่อ สภาพอากาศที่ เปลี่ยนแปลงได้ถูกต้อง เหมาะสม	บอกวิธีการปฏิบัติตนต่อ สภาพอากาศที่ เปลี่ยนแปลงได้ถูกต้อง เหมาะสมเป็นส่วนใหญ่	บอกวิธีการปฏิบัติตนต่อ สภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง ได้ไม่เหมาะสม

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
5 - 6	ดี
3 - 4	พอใช้
ต่ำกว่า 3	ปรับปรุง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

- ส 5.** ป.1/1 บอกสิ่งต่างๆ ที่เกิดตามธรรมชาติที่ส่งผลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์
 ป.1/2 สังเกตและเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัว

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม จะมีผลต่อมนุษย์ ดังนั้นเราจึงต้องรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพื่อดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ มีผลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ เช่น ที่อยู่อาศัย เครื่องแต่งกาย และอาหาร
- 2) การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัว

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการสังเกต
- 2) ทักษะการเปรียบเทียบ
- 3) ทักษะการเชื่อมโยง

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

รายงานเรื่อง การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมรอบตัว

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 15 เรื่อง มนุษย์กับสภาพแวดล้อม

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจสอบงานที่ 1.1 เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศที่มีผลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์
- 2) ตรวจสอบงานที่ 2.1 เรื่อง การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม
- 3) ตรวจสอบงานที่ 3.1 เรื่อง การรู้เท่าทันและปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม
- 4) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 5) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 6) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 7) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 15 เรื่อง มนุษย์กับสภาพแวดล้อม

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบรายงานเรื่อง การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมรอบตัว

8. กิจกรรมการเรียนรู้

- ➔ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 15 เรื่อง มนุษย์กับสภาพแวดล้อม

เรื่องที่ 1 ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศ

เวลา 1-2 ชั่วโมง

วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

1. ครูให้นักเรียนดูภาพลักษณะภูมิประเทศ แล้วให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพดังกล่าว
2. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจว่า ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศในพื้นที่ต่างๆ มีความแตกต่างกัน

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ แล้วให้แต่ละกลุ่มจับคู่กันศึกษาความรู้เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศ จากหนังสือเรียน

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

1. สมาชิกแต่ละคู่ในกลุ่มนำความรู้ที่คู่ของตนได้ศึกษามาแลกกันอธิบายความรู้ พร้อมทั้งซักถามจนมีความเข้าใจตรงกัน
2. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียน 2-3 กลุ่ม ออกมาอภิปรายผลการศึกษาลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศที่หน้าชั้นเรียน หากมีข้อสงสัยให้ซักถามจนมีความเข้าใจตรงกัน

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

นักเรียนแต่ละคนนำความรู้ที่ได้มาทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศที่มีผลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ เสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนออกมานำเสนอผลงานในใบงานที่ 1.1 โดยครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นครูคัดเลือกผลงานที่มีคุณภาพดีป้ายนิเทศที่หน้าชั้นเรียน

วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

1. ครูให้นักเรียนดูภาพลักษณะภูมิประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลง แล้วให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพดังกล่าว
2. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจว่า สภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงมีทั้งเป็นไปตามธรรมชาติและมนุษย์เป็นคนทำ

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

นักเรียนกลุ่มเดิมจับคู่กันให้แต่ละคู่ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม จากหนังสือเรียน ตามประเด็นที่กำหนด

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

1. สมาชิกแต่ละคู่ในกลุ่มนำความรู้ที่คู่ของตนได้ศึกษามาผลัดกันอธิบายความรู้ พร้อมทั้งซักถามจนมีความเข้าใจตรงกัน
2. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียน 2-3 กลุ่ม ออกมาอภิปรายผลการศึกษาลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศที่หน้าชั้นเรียน หากมีข้อสงสัยให้ซักถามจนมีความเข้าใจตรงกัน

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

นักเรียนแต่ละคนนำความรู้ที่ได้มาทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม เสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนออกมานำเสนอผลงานในใบงานที่ 2.1 โดยครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นครูคัดเลือกผลงานที่มีคุณภาพดีติดป้ายนิเทศที่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้เดิม

1. ครูตั้งคำถามถามนักเรียนเพื่อเป็นการทบทวนความรู้เกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศที่มีผลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์
2. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้เห็นถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม และการรู้เท่าทันและปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม

ขั้นที่ 2 แสวงหาความรู้ใหม่

ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง การรู้เท่าทันและปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม จากหนังสือเรียน

ขั้นที่ 3 ศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

สมาชิกในกลุ่มจับคู่กันนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาร่วมกันอภิปราย จากนั้นให้สมาชิกแต่ละคนนำผลการอภิปรายมาทำใบงานที่ 3.1 เรื่อง การรู้เท่าทันและปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม เสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม

สมาชิกแต่ละคู่ผลัดกันนำเสนอผลงานของตนในใบงานที่ 3.1 และผลัดกันซักถามข้อสงสัยจนมีความเข้าใจชัดเจน

ขั้นที่ 5 สรุปและจัดระเบียบความรู้

สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การรู้เท่าทันและปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม โดยเขียนเป็นแผนผังความคิด

ขั้นที่ 6 ปฏิบัติและ/หรือแสดงผลงาน

นักเรียนแต่ละกลุ่มผลัดกันออกมานำเสนอผลงานการเขียนแผนผังความคิดที่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 7 ประยุกต์ใช้ความรู้

ครูมอบหมายให้นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับการรู้เท่าทันและปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนทำรายงานเรื่อง การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมรอบตัว โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

➔ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 15 เรื่อง มนุษย์กับสภาพแวดล้อม

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.1
- 2) บัตรภาพ
- 3) ใบงานที่ 3.1 เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศที่มีผลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์
- 4) ใบงานที่ 4.1 เรื่อง การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม
- 5) ใบงานที่ 5.1 เรื่อง การรู้เท่าทันและปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม

9.2 แหล่งการเรียนรู้

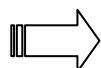
—

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินรายงานเรื่อง การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมรอบตัว

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การอธิบายลักษณะ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ที่มีผล ต่อความเป็นอยู่ ของมนุษย์	อธิบายลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ที่มีผลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ได้ถูกต้องละเอียดชัดเจน	อธิบายลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ที่มีผลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ได้ถูกต้อง ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	อธิบายลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ที่มีผลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ได้ถูกต้อง ชัดเจนเพียงบางส่วน
2. การอธิบาย ผลกระทบของการ เปลี่ยนแปลง ของสภาพแวดล้อม ที่มีต่อตนเอง	อธิบายผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่มีต่อตนเองได้ถูกต้อง ครบถ้วน	อธิบายผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่มีต่อตนเองได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	อธิบายผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่มีต่อตนเองได้ถูกต้องเพียงบางส่วน
3. การอธิบายการ ปรับตัวเข้ากับ สิ่งแวดล้อมที่มีการ เปลี่ยนแปลง	บอกวิธีการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ถูกต้องเหมาะสม	บอกวิธีการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ถูกต้องเหมาะสมเป็นส่วนใหญ่	บอกวิธีการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ไม่เหมาะสม

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8 - 9	ดี
5 - 7	พอใช้
ต่ำกว่า 5	ปรับปรุง